3MICT

Засідання п'ятдесят восьме, ранкове (Вівторок, 5 липня 2016 року)

Оголошення, заяви, повідомлення, пропозиції від депутатських фракцій і груп	3
Прийняття постанов про надання згоди на:	
притягнення до кримінальної відповідальності народного депутата України Онищенка О.Р.	14
затримання народного депутата України Онищенка О.Р.	14
арешт народного депутата України Онищенка О.Р.	14
Прийняття постанов:	
«Про звільнення Стецюка П.Б. з посади судді Конституційного Суду України»	51, 65
«Про звільнення Пасенюка О.М. з посади судді Конституційного Суду України»51,	58, 65
Звільнення суддів	66
Заяви народних депутатів України щодо голосування	78
Результати поіменної реєстрації	
Результати поіменного голосування	

ЗАСІДАННЯ П'ЯТДЕСЯТ ВОСЬМЕ

Сесійний зал Верховної Ради України 5 липня 2016 року, 10 година

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні колеги! Я прошу всіх заходити до залу, займати місця і підготуватися до роботи. Готові до реєстрації? Лещенко готується до реєстрації. Готовий? Дуже добре.

Шановні колеги депутати, прошу зареєструватися. Будь ласка.

У сесійному залі зареєструвалися 335 народних депутатів. Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Колеги, сьогодні день народження народного депутата України Руслана Євгеновича Демчака. Привітаємо нашого колегу депутата.

Мене також просили зробити кілька повідомлень. Сьогодні важливий день — річниця звільнення українськими силовиками Слов'янська від московського окупанта, коли бійці розвідувального підрозділу батальйону Національної гвардії імені Кульчинського зайшли до Слов'янська і підняли блакитно-жовтий прапор. Шановні колеги, привітаємо наших воїнів-визволителів, бо багато з них зараз є в залі (Оплески).

Це була велика перемога українського духу і української зброї.

Хочу також привітати наші правоохоронні органи з проведенням успішної та блискавичної операції. Учора у другій половині дня розпочалася активна фаза засекреченої та ефективної спільної операції МВС, СБУ і Генпрокуратури з нейтралізації так званої бурштинової мафії у Волинській, Рівненській та Житомирських областях. Було одночасно проведено понад 100 обшуків у різних куточках України. Обшуки і затримання тривають. У цій справі оголошено підозру і затримано полковника СБУ і заступника прокурора області. Вважаю, що бій, який відбувся вчора ввечері і вночі у тилу воюючої держави, має надихнути наших захисників на східному фронті. Коли на Донбасі

триває війна із зовнішнім ворогом, у тилу має тривати війна з бандитизмом і мафією.

І також, шановні колеги, я хочу привітати наших побратимів кримських татар. Сьогодні мусульманський світ святкує Уразабайрам, що знаменує завершення священного місяця Рамадан. Від імені Верховної Ради України дозвольте привітати громадян України, які сповідують іслам, з одним з найбільших мусульманських свят. Привітаємо наших побратимів (Оплески). Дякую.

Відповідно до статті 25 Регламенту у вівторок зранку ми маємо 30 хвилин для виступів уповноважених представників депутатських фракцій та груп з внесенням пропозицій, оголошень, заяв і повідомлень. Я прошу представників фракцій та груп записатися на виступ. Будь ласка.

Від Радикальної партії народний депутат Скуратовський передає слово лідеру Радикальної партії Олегу Ляшку. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Шановні громадяни України! Шановні колеги народні депутати! Впродовж двох тижнів парламент не працював. І в цей час уряд та незаконно сформована Президентом України Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг прийняли рішення, яким з 1 липня підняли драконівські тарифи для громадян. Сьогодні за однокімнатну квартиру українець має заплатити за комуналку майже 2 тисячі гривень, за двокімнатну квартиру — до 3 тисяч гривень, за будинок у селі до 100 квадратних метрів — 3,5 тисячі гривень.

Прем'єр Гройсман і Президент Порошенко розказують нам: нехай багаті платять за газ. Покажіть мені багатих, крім тих, які сидять в уряді, в Адміністрації Президента і частина в парламенті. Переважна більшість, мільйони українців політикою цією влади доведені до зубожіння. Коли влада вважає, що багатий — це той, хто отримує 3,5 тисячі гривень доходу в місяць і тому повинен за комуналку заплатити 3 тисячі гривень, то це не багатий, бо в Німеччині, у Швейцарії, у будьякій іншій країні їхні бомжі багатші від наших багатих.

В усьому світі люди трудяться і мають достойну зарплату, яка дає можливість і за комуналку, і за ліки платити, і дітей на ноги ставити. У нас українці, як воли, як раби, пашуть 24 години на добу і не можуть собі заробити елементарно на прожиття. Де справедливість? I коли нам розказують про те, що в бюджеті 70 мільярдів гривень – на субсидії. На чорта нам ваші субсидії? Дайте людям достойні зарплати і пенсії, щоб вони мали можливість оплачувати не лише комунальні послуги, а утримувати сім'ю, могли їздити на відпочинок, ліки купувати, отримувати належну медичну допомогу. Але влада цього не дає, тому що це грабіжницька влада, яка через підвищення тарифів, через всі так звані субсидії утримує олігархів, вони дають можливість їм заробляти. А українці, які ходять по золоту, нафті, газу, повинні платити космічні ціни за ці надра, які належать українському народу. У всьому світі громадянам доплачує держава від того, що отримує від продажу надр. У нас держава грабує громадян, нав'язуючи їм газ по ціні імпортної, так званої альтернативи.

Тому фракція Радикальної партії після розгляду питання стосовно притягнення Онищенка до кримінальної відповідальності продовжує блокувати парламентську трибуну, вимагаючи зниження тарифів, розслідування корупції, офшорів Президента і його оточення. Ми не підемо звідси, допоки не досягнемо результату. Я звертаюся до демократичної опозиції: давайте разом об'єднаємо зусилля для того, щоб досягнути результату, захистити людей.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, до слова запрошується лідер фракції «Об'єднання «Самопоміч» Олег Березюк.

БЕРЕЗЮК О.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Доброго дня, вельмишановні пані та панове, вельмишановна головуюча! Українська держава як інституція починає вчитися однієї з базових функцій держави — примусу виконувати закони, а якщо вони не виконуються,

карати за це. Правда, до другої функції, щоб розвивати суспільство, нам ще треба багато вчитися.

Ми як парламент створили державну інституцію примусу — НАБУ, яке починає працювати. Воно, за великим рахунком, дивує український народ своєю прозорістю і функціональністю. Сьогодні парламент має показати свою готовність мати такі інституції. НАБУ внесло проекти постанов. І якщо ми створили цю інституцію і дали їй вотум довіри, то маємо підтримати НАБУ в очах українського народу, бо це інституція, яка бореться і буде боротися з високопосадовою корупцією.

Випадок з народним депутатом Онищенком, випадок з військовими прокурорами — це знаки для суспільства, що інституційна держава починає функціонувати. Тут важлива системність і відсутність шоу. Якщо за цими проектами постанов і якісним, чесним розслідуванням будуть покарання, тоді українці скажуть: «Так, ми можемо довіряти цій державі».

Фракція «Об'єднання «Самопоміч» підтримає НАБУ і каже, що ми даємо змогу, щоб ці люди, які мають підозри, мали можливість розслідувати свою справу або захиститися від того, що вони наробили.

Ця держава повинна стояти на захисті суверенності і неподільності. Прошу зауважити, що попередній парламент прийняв закон про амністію, амністію тих, хто вбивав українських хлопців і дівчат і почав цю війну. Він не підписаний, але готується до підпису. Це перше.

Друге. Прийняв закон про особливий статус місцевого самоврядування на Донбасі. Це також знак, який не функціонує, але готовий до функціонування. Тим ворогам української суверенності потрібен ще один закон — закон про вибори на окупованих територіях. Звучить навіть незрозуміло. Такий закон буде закриттям антиукраїнського гештальту, який зруйнує українську суверенність. Цей закон починає продукуватися в нетрях парламенту. І незрозуміло, хто давав можливість Комітету з правової політики та правосуддя працювати без дозволу парламенту над тим законом. Це є підступність української візантійської держави, яку ми не будуємо.

I насамкінець щодо підвищених тарифів. Справді, субсидії отримають ті, які бідні. Але збідніють ті, які працюють, і тоді зупиниться споживання...

ГОЛОВУЮЧА. Дайте можливість завершити. Будь ласка, 30 секунд.

БЕРЕЗЮК О.Р. І ми зупинимо розвиток економіки країни.

Наша пропозиція. Ця держава має всі підстави для того, щоб знизити тарифи мінімум на 40 відсотків. Крім цього, підвищити мінімальну заробітну плату на 10-15 відсотків, для того щоб наступний рік пережити не з падінням економіки, а з повільним, але сталим розвитком.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Від «Опозиційного блоку» запрошується до мікрофона керівник фракції пан Бойко.

БОЙКО Ю.А., член Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановна пані головуюча! Шановні народні депутати! Нинішній склад парламенту може увійти в історію як найменш ефективний. Кожен депутат у цьому залі повинен спитати себе, чому довіра до Верховної Ради впала до критичної позначки. Причина очевидна. Правляча коаліція жодного дня не працювала для людей. Навпаки, Верховна Рада кожним своїм рішенням лише погіршувала життя населення, скорочуючи пенсії, підвищуючи тарифи та вбиваючи реальний сектор економіки, малий та середній бізнес.

В умовах, коли на сході країни йде військовий конфлікт, на півночі піратським способом видобувають бурштин, на заході вирубують і вивозять ліс, а 5 мільйонів наших громадян поїхали за кордон шукати роботу, парламент не має морального права бути бездіяльним. Тому ϵ два варіанти.

Перший. Прийняти історичне рішення – саморозпуститися і йти на нові вибори.

Друге. Почати ефективно працювати і хоча б за два останні тижні прийняти закони, необхідні для стабілізації ситуації і покращення життя громадян. Насамперед в умовах зростання тарифів і підвищення

цін ми повинні прийняти закони щодо фінансової підтримки населення. Наша фракція наполягає на розгляді законопроекту №3793, щоб додаткові кошти від інфляції направити на соціальні виплати.

З 1 липня в два рази зросли ціни на тепло і гарячу воду. Мабуть, в уряді розраховують, що на тлі липневої спеки люди не помінять новини про підвищення цін на тепло. Це чергова помилка, яка призведе до масових неплатежів. Третина населення не може сплачувати комунальних рахунків. Широко розрекламована система субсидій для покриття грабіжницьких тарифів у країні не працює. Тому ми вимагаємо від уряду скасувати рішення про підвищення тарифів і привести ціни на комунальні послуги у відповідність до реальних доходів громадян України.

Окремо ми наполягаємо, щоб парламент, нарешті, зайняв чітку позицію щодо виконання Мінських угод і миротворчої місії на Донбасі. Враховуючи те, що зараз на сході загострення, країна потребує рішучих дій і також збоку Верховної Ради щодо припинення конфлікту та повернення територій і наших громадян.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, до трибуни запрошується голова групи «Відродження» пан Бондар.

БОНДАР В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ №191, Хмельницька область, самовисуванець). Шановні колеги! Шановна президіє! Безумовно, перше питання, яке зараз турбує нас, це питання того, що відбувається сьогодні в країні з тарифами. Усі присутні в залі знають, на скільки важлива ця тематика сьогодні для людей. Лише за кілька місяців вдвоє підвищувалися тарифи на газ. За останній місяць прийнято рішення ще у два рази підвищити тарифи на електроенергію до кінця року. Ми розуміємо, що ці тарифи вже не те що непосильні для народу України, а тарифи, які сьогодні гублять будь-які можливості родинам виживати в цій країні. Відбувається, по суті, тарифний геноцид.

Ми вимагаємо поставити на голосування наш проект постанови, який ми зареєстрували в березні, — про введення мораторію на підвищення тарифів, про проведення аудиту енергоефективності в Україні.

Вдумайтеся в цифри: уже сьогодні борг населення за житлово-комунальні послуги 13 мільярдів гривень. За розрахунками експертів після підняття тарифів борг населення України становитиме 22,5 мільярда гривень. Уже сьогодні держава доплачує майже 50 мільярдів гривень субсидії на покриття тарифів комунальних послуг для населення. 70 відсотків родин отримують субсидії і будуть отримувати. Хіба це економіка, хіба це правильна модель? Можливо, переорієнтувати ці кошти і направити на енергозбереження. І це буде правильніша позиція держави й ефективніша економічна політика. А ми говоримо про те, що треба ввести мораторій, і просимо поставити цей проект постанови на голосування, чим зупинити цей тарифний геноцид стосовно народу України.

Друге. Ми знаємо, що уряд останню редакцію меморандуму з МВФ затвердив на минулому тижні. Вона начебто ще лежить на підписі. Ми вимагаємо, Андрію Володимировичу, звернутися до уряду, щоб нам направили проект документа, який буде підписаний з МВФ. Я вважаю, що парламент має знати і показати народу, які умови Україна бере на себе заради отримання чергового траншу кредиту. Це не іграшки. Це питання підняття пенсійного віку, яке там начебто закладене, це скорочення шкіл, дитячих садків, лікарень. Це скорочення соціальних видатків і таке інше. Ми вимагаємо, щоб такі речі не відбувалися кулуарно, у закритому режимі, щоб вони пройшли через парламент, щоб народ України знав, на що уряд іде заради кредитів.

І третє. Ми звертаємося до уряду і просимо поставити питання щодо прийняття в остаточній редакції проекту постанови про виділення коштів на соціально-економічний розвиток у регіонах. Було проголосовано парламентом направити 2 мільярди гривень на ремонти шкіл, лікарень, каналізацій, водопроводів тощо. До цього дня уряд не підписав постанови, і ці кошти не надійшли до регіонів.

Немає часу проводити тендерів, немає часу робити ремонти, якщо ще через два місяці її підпишуть.

Вимагаємо, щоб цю постанову було підписано найближчого тижня, щоб 2 мільярди гривень пішли в райони і області України, щоб реально була можливість дуже швидко провести ці ремонти і поліпшити стан шкіл, лікарень та інших соціальних об'єктів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

До слова запрошується лідер фракції «Блок Петра Порошенка» Ігор Гринів. Будь ласка.

ГРИНІВ І.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інформатизації та зв'язку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги, ми маємо сьогодні унікальну ситуацію, три наступні роки в Україні не буде жодних виборів. Кожна політична сила та кожен депутат-мажоритарник без популізму і зайвого галасу може реальними справами та рішеннями втілити свої передвиборні обіцянки в життя. Кожен з нас повинен щосекунди усвідомлювати персональну відповідальність за те, яким буде завтрашній день як для держави, так і для кожного громадянина. Я розумію, бути в опозиції до влади — справа нескладна в усі часи. Бути у владі під час війни та економічної кризи — значно важче, усвідомлювати без перебільшення життєву важливість кожного рішення. Відтак критично важливою є консолідація всіх демократичних проукраїнських сил Верховної Ради заради відновлення миру та збереження Української держави.

Хочу звернутися до колег. Країна, яка живе в умовах постійної військової агресії, воююча країна не може дозволити собі мати слабкий і нерішучий парламент. І ми неодноразово показали, що український парламент здатний до конструктивної праці. На цій сесії, без урахування двох останніх тижнів, Верховна Рада прийняла 434 закони та постанови — це більше, ніж один законодавчий акт на одного народного депутата. Ми прийняли стратегічні рішення для розвитку та формування країни. Зміни до Конституції в частині реформи судової влади разом з новим Законом «Про судоустрій і статус суддів» стануть тим фільтром, який забезпечить роботу в судовій системі, дійсно, достойних суддів.

Ми здійснили необхідні кроки для того, щоб якісно змінити фундаментальну цю реформу і виконати вимогу українців щодо відновлення справедливості, доступне правосуддя та чесний суд. Але система опирається. Прецедент, створений учора, коли Верховний Суд України скасував Постанову Верховної Ради про призначення виборів в Коцюбинському, є спробою реального опору судової системи

у Верховній Раді. Ми вчора отримали фактично ще один законодавчий орган у державі.

Недалекий той час, коли Верховний Суд скасує постанову про скасування повноважень Януковича або інші. Я ще раз хочу закликати, нам є за що себе хвалити. Ми створили законодавчу базу для Національного антикорупційного бюро, Національної агенції із запобігання корупції, створили Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру, відкрили шлях для оновлення складу сьогоднішньої прокуратури і маємо вже перші результати. Ми провели цілий ряд законів, 140 норм виконали, для того щоб отримати безвізовий режим. Ми продемонстрували не просто рішучу...

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 1 хвилину, щоб завершити.

ГРИНІВ І.О. А конкретними рішеннями підтвердили наше незворотне прагнення реалізувати європейський вибір українців.

Наголошую, у нас лишилося не так багато часу на цій сесії. Ми повинні зробити все для того, щоб прийняти закони, які дадуть можливість Україні далі стабілізувати економічну ситуацію і розпочати економічні реформи. Сподіваюся, на наступній сесії ми не поставимо на паузу проведення реформ. Українське суспільство, розпочавши шлях реформування, має право на достойне життя. Наша роль у цьому особлива. Закликаю всіх до конструктивної праці як ці два тижні, так і впродовж всієї каденції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується Мельничук Сергій Петрович від групи «Воля народу».

МЕЛЬНИЧУК С.П., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Шановний український народе! Шановні депутати! Шановний головуючий! Хочу з цієї трибуни порушити питання судочинства, правоохоронних органів і взагалі силових структур.

Я майже рік фактично в цьому процесі і бачу: так, реформи почалися. З'явилися нові люди. Але є Конституція України, є Кримінальний процесуальний кодекс, є інші документи, згідно з якими кожний громадянин України, починаючи від безхатника до Президента, мають відповідати. Але, зокрема, ми маємо пам'ятати, що у нас є презумпція невинуватості, і з цього треба починати.

Дякуючи Богу, дякуючи тим законодавчим актам, які ми вже прийняли, новостворені структури почали працювати. І я підтримую їхню роботу. Але ці структури мають бути незаангажованими, більш фаховими, щоб кожен їхній крок був підтверджений буквою закону, так як я вже говорив, і Конституцією України, і іншими законодавчими актами. Щоб кожен, якщо він злочинець і, дійсно, скоїв злочин чи правопорушення, має відповідати за свої дії. Якщо такого факту немає, людину саджати за грати в будь-якому випадку не можна. І тому хотів би нагадати радикалам, навіть, незважаючи на те що в мене з ними натягнуті стосунки, що коли Ігоря Мосійчука затримували, я одним із перших порушив питання про те щоб взяти його на поруки.

Тому я закликаю правоохоронні органи діяти згідно з Конституцією, законодавчими актами, а нам парламентаріям підключитися до цього процесу і приймати закони і поправки для того, щоб виписати правильно наше чинне законодавство.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто ще не виступав від фракції? Юлія Володимирівна Тимошенко від «Батьківщини». Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги, учора на Погоджувальній раді всі фракції без винятку практично порушили питання щодо того, що, з соціальної точи зору, українці сьогодні загнані в глухий кут. Обговорювалося питання, що тарифи, які встановлені з 1 липня і практично вдвоє збільшують платежі на централізоване опалення, на гарячу воду і плюс додають до того вдвічі збільшену ціну на газ для соціальних верств населення, для людей непосильні. Хочу повідомити, що вже по Україні почали конфісковувати

житло людей за несплату комунальних платежів. Один з таких випадків відбувається в місті Луцьку, де реально конфіскували квартиру. Нам потрібно зупинити це негайно наступним чином. Зараз буде розглянуто два питання.

Перше питання – про зняття депутатської недоторканності і притягнення до відповідальності.

І друге — про звільнення суддів. Після того ми звертаємося до Голови Верховної Ради пана Андрія Парубія, щоб була зроблена 30-хвилинна перерва, щоб усі голови фракцій зібралися для того, щоб прийняти рішення і негайно, зразу після звільнення суддів, розглянути питання щодо створення Тимчасової слідчої комісії з перегляду тарифів і з'ясуванню корупційних оборудок у НАК «Нафтогаз України» і ПАТ «Укргазвидобування». Зробити аналіз того, наскільки об'єктивно ці тарифи піднімаються, а очевидно, що це необ'єктивно. А також прийняти три законопроекти, які ставлять на місце всю тарифну політику і починають з того, що газ українського видобутку треба віддати людям і за ціною з рентабельністю не більше 30 відсотків. Ми переконані в тому, що це сьогодні першочергове ключове питання.

Я розумію, що парламенту, чесно кажучи, байдуже до того, в якому становищі сьогодні родинні бюджети. І я розумію, що владі просто наплювати, як сьогодні живуть люди. Але не наплювати, можливо, декільком депутатам в цій Раді. І ми будемо боротися за те, щоб над людьми не знущалися.

Сьогодні фракція «Батьківщина» переходить до достатньо чітких і таких наполегливих дій, для того щоб внести на розгляд питання про зниження тарифів і добитися...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто ще не виступав? Це останній, так?

Колеги, до слова запрошується голова фракції «Народний фронт» Максим Бурбак. Будь ласка.

БУРБАК М.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ №204, Чернівецька область, політична партія «Народний фронт»). Вітаю колег народних депутатів! Шановний головуючий! Український народе! Сьогодні в порядку денному два важливі питання, і вони покажуть, хто у сесійному залі готовий

насправді боротися за нашу державу і за справедливість, а хто демагогією та популізмом прикриває своє антиукраїнське і корупційне нутро.

Перше — це подання Генпрокуратури про зняття недоторканності, притягнення до відповідальності і дозвіл на арешт депутата Онищенка. Друге — прийняття проекту закону про спецконфіскації грошей Януковича.

Ці голосування покажуть українському суспільству, хто є хто в цьому залі. І це той принциповий момент, коли з вовків і вовчиць злазять овечі шкури, і стає зрозумілим, де брехня, а де правда, де словесна полова, а де справжній вчинок. Ті, які щоразу і на кожному кроці клянуть олігархів, нині будуть їхніми затятими захисниками, будуть проти закону, яким можна вже спрямувати до бюджету десятки мільярдів грошей, вкрадених режимом Януковича.

Фракція «Народний фронт» голосуватиме за подання Генпрокуратури на екс-регіонала і газового олігарха Онищенка. Ми не судді, але маємо дати можливість слідчим довести справу до логічного результату. Остаточне рішення буде ухвалювати суд. Це принципове для нашої фракції рішення. Наша колега Тетяна Чорновол першою майже рік тому оприлюднила факти про оборудки Онищенка. Саме ці відомості лягли в основу справ НАБУ і антикорупційної прокуратури. Між іншим, нагадаю, «Народний фронт» підтримав законопроект про скасування депутатської недоторканності в першому читанні. Ми готові приймати його і в цілому. Скасування недоторканності помітно почистить парламент від корупціонерів. Вони втратять інтерес, бо депутатський мандат не гарантує їм імунітету.

Друге питання. Ми наполягаємо на негайному прийнятті закону про спецконфіскацію. Закликаємо колег з коаліції, звертаємося до всіх депутатів-патріотів з інших фракцій, нам вкрай важливо законодавчо оформити конфіскацію грошей, вкрадених Януковичем, і спрямувати їх на соціальні статті бюджету та на потреби армії.

Щодня на фронті обстріл українських позицій, Путін формує на наших кордонах ударний кулак, у Криму постійно перекидається бронетехніка і нові винищувачі. Ми, безумовно, сподіваємося на підтримку партнерів, але дбати про оборону своєї держави і своїх домівок ми маємо передусім самі. Нам треба швидкими темпами модернізувати армію, розробляти новий вид озброєнь, вчасно заплатити зарплатню захисникам вітчизни. Знайдені і вже арештовані гроші Януковича

повинні піти на ці потреби. Здавалося, це очевидна істина. Чи хто разом з «Опозиційним блоком» іншої думки? Припиніть шукати формальні зачіпки і дитячі відмовки, щоб захистити статки Януковича. Досить базікати про любов до людей і держави — доведіть це ділом.

Учора на засіданні нашої фракції Прем'єр-міністр Гройсман запевнив нас, що уряд повністю підтримує цей законопроєкт і жодних застережень немає. Усі, хто хотів внести поправки до цього законопроєкту, мали таку можливість. Ухвалюємо закон про спецконфіскацію і далі вносимо зміни до Державного бюджету на 2016 рік. Пропонуємо сформувати на оборонний сектор 10 мільярдів гривень, з них 7 мільярдів — на державне оборонне замовлення, 2 мільярди — для Національної поліції, 600 мільйонів гривень — на потреби Держприкордонслужби, 300 мільйонів гривень — Державній службі з надзвичайних ситуацій на паливо, адже гасили полігон і треба зараз поповнити запаси, 10 мільярдів гривень — на дороги, 2 мільярди гривень — на соціально-економічний розвиток областей і, найголовніше, 18 мільярдів гривень — на підвищення заробітної плати вчителям, лікарям та іншим бюджетникам.

Окрім потреб захисту держави, ці гроші підуть на підвищення соціальних стандартів. Це реальна допомога людям. Звертаюсь до популістів закінчувати з балачками. Це конкретне державницьке рішення. Ухвалюємо закон, спрямовуємо гроші банди Януковича до бюджету — можемо чесно розповідати людям, що бодай щось зробили для них.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, час, відведений для оголошень і заяв, завершено. Переходимо до розгляду порядку денного.

Першим питанням, як і передбачено законом, стоїть питання про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності, затримання та арешт народного депутата України Онищенка.

Шановні народні депутати, відповідно до частини третьої статті 80 Конституції України, частини першої статті 27 Закону України «Про статус народного депутата України» Верховна Рада України надає згоду на притягнення до кримінальної відповідальності, затримання та арешт народного депутата України.

До Верховної Ради України надійшло подання Генерального прокурора України Юрія Віталійовича Луценка про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності, затримання та арешт народного депутата України Онищенка Олександра Романовича.

Національним антикорупційним бюро України здійснюється досудове розслідування, а Спеціалізованою антикорупційною прокуратурою Генеральної прокуратури України — процесуальне керівництво у кримінальному провадженні від 4 грудня 2015 року за ознаками кримінальних правопорушень.

Досудовим розслідуванням, як вбачається з подання Генерального прокурора України, встановлено, що в період із січня 2013 року по січень 2016 року Онищенко Олександр Романович вчинив низку кримінальних правопорушень проти громадської безпеки, власності та у сфері службової діяльності. Відповідно до вимог Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» Комітет з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України на своєму засіданні 29 червня за участю Генпрокурора України розглянув подання «Про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності, затримання та арешт народного депутата України Онищенка Олександра Романовича».

Висновок комітету та зазначене подання Генерального прокурора України було вам надіслано на електронну пошту, а також роздано на столах реєстрації у паперових копіях.

Відповідно до Регламенту надається півгодини для виступів Генпрокурору, голові регламентного комітету та народному депутату Онищенку.

У залі присутній Генеральний прокурор. Привітаємо Юрія Луценка (Оплески). А також пана Холодницького і пана Ситника. Вітаємо, колеги (Оплески).

У залі присутній Пинзеник.

Чи присутній у залі Онищенко Олександр Романович? Не присутній.

Отже, ми маємо півгодини на виступи. Тоді ці півгодини, в які ми маємо розглянути, розділимо на дві частини: 15 хвилин для виступу і відповідей Генпрокурору і 15 хвилин для виступу і відповідей представнику регламентного комітету.

Шановні колеги, слово надається Генеральному прокурору України Юрію Віталійовичу Луценку для виступу і відповідей на запитання представників депутатських фракцій та груп, народних депутатів України.

Юрію Віталійовичу, виступ — на ваш розсуд. А інший час — на питання і відповіді від депутатів. Будь ласка.

ЛУЦЕНКО Ю.В., Генеральний прокурор України. Шановний Андрію Володимировичу! Шановні народні депутати України! Національним антикорупційним бюро України здійснюється досудове розслідування, а Спеціалізованою антикорупційною прокуратурою Генеральної прокуратури України ведеться процесуальне керівництво у кримінальному провадженні від 4 грудня 2015 року за ознаками кримінальних правопорушень, передбачених частиною четвертою статті 28, частиною п'ятою статті 191, частиною першою статті 255, частиною другою статті 205 Кримінального кодексу України.

Досудовим розслідуванням встановлено, що в період із січня 2013 року по січень 2016 року Онищенко Олександр Романович вчинив низку кримінальних правопорушень проти громадської безпеки власності та у сфері службової діяльності. 27 листопада 2014 року Онищенко Олександр Романович набув повноважень народного депутата України восьмого скликання, будучи обраним за виборчим округом №93 (Київська область) та є народним депутатом України донині.

Відповідно до вимог статей 7, 8 Закону України «Про статус народного депутата України» Онищенко Олександр Романович як народний депутат України відповідальний за свою депутатську діяльність перед українським народом, як уповноважений ним представник у Верховній Раді у своїй діяльності повинен дотримуватися загальновизнаних норм моралі, завжди зберігати власну гідність, поважати честь і гідність службових та посадових осіб і громадян, а також утримуватися від дій, заяв та вчинків, що компрометують його самого, виборців, Верховну Раду і державу.

Відповідно до пункту 1 примітки до статті 364 Кримінального кодексу України Онищенко Олександр Романович є службовою особою. Слідство вважає, що Онищенко Олександр Романович, 31 березня 1969 року народження, будучи народним депутатом сьомого та восьмого скликань, обіймаючи протягом цих скликань посаду заступника голови Комітету Верховної Ради з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки, володіючи досвідом керівника у сфері управління спільною діяльністю та ведення балансу

спільної діяльності від імені учасників за договором про спільну діяльність, маючи повний контроль над діяльністю підприємств ТОВ «Надра Геоцентр», ТОВ «Фірма «ХАС», ТОВ «Карпатнадраінвест», які є операторами за договорами про спільну діяльність ПАТ «Укргазвидобування», досконало вивчивши та проаналізувавши попит на ціни на ринку природного газу в Україні, прийняв рішення про особисте збагачення шляхом заволодіння грошовими коштами державного ПАТ «Укргазвидобування», отриманими від реалізації природного газу, видобутого за договорами про спільну діяльність шляхом зловживання службовим становищем, при цьому усвідомлюючи шкоду, яка буде завдана державним інтересам.

Слідство обґрунтовано вважає, що Онищенко, усвідомлюючи, що самостійно реалізувати свій злочинний умисел, спрямований на незаконне заволодіння грошовими коштами від реалізації природного газу, видобутого за договорами про спільну діяльність ПАТ «Укргазвидобування», не в змозі, у січні 2013 року за активною участю Постного та Кадирової, своєї матері, створив злочинну організацію з метою вчинення особливого тяжкого злочину — заволодіння чужим майном в особливо великому розмірі, до складу якої у різний період увійшли: Сергієнко, Свіченко, Кравченко, Кабаєв, Бистрицький, Смаглюк, Фесун, Гречанюк, Іванов, Рябошапка, Железняк, Гарчева, Канцелярук, Жицький, Пігуляк, Копчук, Купріяненко, Якимащенко, а також інші, поки не встановлені досудовим слідством особи, у тому числі з числа службових осіб ПАТ «Укргазвидобування».

Метою діяльності злочинної організації було незаконне заволодіння грошовими коштами, отриманими від реалізації природного газу, видобутого операторами спільної діяльності ТОВ «Надра Геоцентр», ТОВ «Фірма «ХАС» та ТОВ «Карпатнадраінвест» за договорами про спільну діяльність з ПАТ «Укргазвидобування». Слідство здобуло докази, що вищевказані особи попередньо умисно і добровільно, усвідомлюючи наслідки своїх дій, зорганізувалися у внутрішньо і зовнішньо стійке ієрархічне злочинне об'єднання, метою діяльності якого було вчинення особливо тяжких злочинів та інших видів злочинів, скоєння яких було необхідною умовою для реалізації злочинного умислу, насамперед направленого на вчинення особливо тяжких злочинів, склавши при цьому єдиний план злочинних дій, відомий усім учасникам, з розподілом функцій кожного учасника групи, спрямованих на реалізацію цього плану, підкоряючись під час злочинної діяльності

Постному та Кадировій, матері народного депутата Онищенка, як безпосереднім керівникам, які здійснювали координацію дій учасників під час вчинення злочинів. А Постний та Кадирова у свою чергу свідомо виконували всі вказівки Онищенка Олександра Романовича як керівника злочинної організації.

Створена Онищенком Олександром Романовичем злочинна організація складалася із двох структурних частин, організованих груп. До першої групи входили Рябошапка, Железняк, Гарчева, Купріяненко, а також не встановлені слідством особи. До другої увійшли Сергієнко, Свіченко, Кравченко, Кабаєв, Бистрицький, Смаглюк, Фесун, Гречанюк, Іванов, Канцелярук, Жицький, Пігуляк, Копчук, Якимащенко, а також інші, поки не встановлені слідством особи.

Слідство здобуло докази того, що членами організованої злочинної організації від імені ТОВ «Надра Геоцентр» як оператора за договором про спільну діяльність реалізовано через контрольовані ними псевдобіржові операції природного газу на суму 426 мільйонів 112 тисяч метрів кубічних на загальну суму 1 мільярд 917 мільйонів 398 тисяч 166 гривень. Проте враховуючи ринкову вартість природного газу, яка склалася на момент продажу природного газу, відповідно до висновку уже проведеної комісійної судової товарознавчої експертизи від 27 травня 2016 року, загальна вартість проданого природного газу, видобутого в рамках вказаного спільного договору, умисно занижена на суму 1 мільярд 166 мільйонів 301 тисяча 847 гривень.

За тією ж схемою членами організованої злочинної організації від імені ТОВ «Фірма «ХАС» як оператора за договором про спільну діяльність через так само контрольовані ними псевдобіржові операції за висновком комісійної судової товарознавчої експертизи від 27 травня 2016 року загальна вартість проданого газу також була занижена на суму 364 мільйони 611 тисяч 793 гривні.

Така сама схема застосовувалася і через підконтрольне народному депутату Онищенку ТОВ «Карпатнадраінвест». За висновками експертизи, ціна видобутого газу умисно занижена на суму 82 мільйони 310 тисяч 610 гривень.

У цілому загальна вартість проданого природного газу спеціально підібраним переможцем псевдобіржових торгів умисно занижена операторами спільної діяльності, підконтрольними злочинній організації, на суму 1 мільярд 613 мільйонів 224 тисячі 251 гривня.

Шановні народні депутати, я вам не заважаю? Оголошенням про вкрадених 1 мільярд 600 я нікого не відволікаю? (Шум у залі) Так, добре.

Слідство обґрунтовано вважає, що членами злочинної організації сума коштів у період з січня 2013 по січень 2016 року через ряд підконтрольних фіктивних об'єктів господарювання була конвертована в готівку, чим було завершено умисел членів злочинної організації на привласнення коштів ПАТ «Укргазвидобування».

Загалом, за даними слідства Національного антикорупційного бюро України, внаслідок протиправних дій народного депутата Онищенка Олександра Романовича та підконтрольні останньому злочинні організації через легалізацію заздалегідь розробленого злочинного плану вказаними особами було привласнено грошові кошти ПАТ «Укргазвидобування» у сумі 1 мільярд 613 мільйонів 224 тисячі 251 гривня, чим завдано шкоди державним інтересам на вказану суму.

У поданні Спеціалізованої антикорупційної прокуратури за підписом пана Холодницького від 15 червня 2016 року зроблено висновок, що своїми умисними діями, що виразилися у створенні злочинної організації з метою вчинення особливо тяжких злочинів, а також у керівництві злочинної організації та участі у злочинах, вчинених такою організацією, Онищенко Олександр Романович скоїв злочин, передбачений частиною першою статті 255 Кримінального кодексу України. Своїми умисними діями, що виразилися у створенні та придбанні суб'єктів підприємницької діяльності юридичних осіб, з метою прикриття незаконної діяльності, що спричинило велику матеріальну шкоду державі, у складі злочинної організації Онищенко Олександр Романович вчинив злочин, передбачений частиною четвертою статті 28, частиною другою статті 205 Кримінального кодексу України.

Своїми умисними діями, що виразилося у привласненні чужого майна в особливо великому розмірі шляхом зловживання службовою особою своїм службовим становищем у складі злочинної організації Онищенко Олександр Романович вчинив злочин, передбачений частиною четвертою статті 28, частиною п'ятою статті 191 Кримінального кодексу України.

Вина народного депутата Онищенка Олександра Романовича у створенні та керівництві злочинної організації, а відповідно також у вчинених вказаною злочинною організацією злочинах підтверджується такими доказами.

Перше. Фактом участі Онищенка протягом періоду діяльності злочинної організації у складі засновників ТОВ «Надра Геоцентр», ТОВ «Фірма «ХАС», ТОВ «Карпатнадраінвест», де останній був основним бенефіціаром, що підтверджується матеріалами реєстраційних справ зазначених товариств.

Друге. Договором купівлі-продажу відступлення частки у статутному капіталі ТОВ «Санрайс 2.15» від 4 вересня 2015 року, одна зі сторін якого покупець, а саме компанія «Остексперт лімітед» (Республіка Кіпр), що у свою чергу є одним із засновників підконтрольних злочинній організації суб'єктів господарювання ТОВ «Надра Геоцентр», ТОВ «Фірма «ХАС», ТОВ «Карпатнадраінвест», представлена Кадировою, що є близькою особою народного депутата Онищенка Олександра Романовича – його матір'ю.

Третє. Угодою без дати, за якою Онищенко Олександр Романович надає позику Жванії Давиду Важаєвичу в розмірі 6,5 мільйона доларів США, які повинні бути перераховані з рахунків компанії «Остексперт лімітед» (Республіка Кіпр), що підтверджує контроль народного депутата Онищенка над останньою.

Четверте. Довіреністю від 17 квітня 2013 року, відповідно до якої ЗАТ «Fastilo Trading Ltd» (Республіка Кіпр) уповноважує Онищенка Олександра Романовича бути довіреною особою компанії, у свою чергу останнє в лютому 2016 року придбало частки Онищенка, Постного та інших засновників у статутному капталі ТОВ «Надра Геоцентр», ТОВ «Фірма «ХАС», ТОВ «Карпатнадраінвест».

П'яте. Документом, інструментом призначення номінального інвестора, складеного 21 липня 2011 року в місті Лімасол (Республіка Кіпр), за яким Онищенко передає на зберігання номінальному інвестору громадянці Греції Короліду акції компанії «Fastilo Trading Ltd».

Шосте. Договором про управління майном від 17 листопада 2014 року, відповідно до якого Онищенко передав у довірче управління компанії «Остексперт лімітед» (Республіка Кіпр), представлені його близькою особою — матір'ю Кадировою, належні йому частки у статутному капіталі ТОВ «Надра Геоцентр», ТОВ «Фірма «ХАС», ТОВ «Карпатнадраінвест» та інших юридичних осіб.

Сьоме. Договорами купівлі-продажу часток у статутному капіталі ТОВ «Надра Геоцентр», ТОВ «Карпатнадраінвест» від 02 серпня 2016 року, відповідно до яких Онищенко передав належні йому частки

у статутному капіталі зазначених товариств на користь компанії «Fastilo Trading ltd», фактичним бенефіціаром яких він сам і ϵ .

Восьме. Фактом розташування ТОВ «Надра Геоцентр», ТОВ «Фірма «ХАС», ТОВ «Карпатнадраінвест», ТОВ «Газтранспроект» та їх працівників у приміщенні за адресою: місто Київ, вулиця Хрещатик, 27б, яке використовується Онищенком в якості депутатської приймальні та яке при вході до офісів зазначених товариств оснащене вивіскою «Приймальня народного депутата України Онищенка Олександра Романовича».

Дев'яте. Протоколом обшуку за адресою: місто Київ, вулиця Хрещатик, 276, під час якого встановлено, що в приміщенні під вивіскою «Приймальня народного депутата України Онищенка» фактично знаходиться не вказана приймальня, а офіси підконтрольних Онищенку суб'єктів господарювання: ТОВ «Надра Геоцентр», ТОВ «Фірма «ХАС», ТОВ «Карпатнадраінвест», ТОВ «Газтранспроект».

Десяте. Фактом належності зазначено приміщення ТОВ «Майдан-Плаза» і ТОВ «Саріtal Development», співзасновником яких протягом періоду діяльності злочинної організації був Онищенко Олександр Романович та директором якого є близька особа останнього – його мати Кадирова.

Одинадцяте. За інформацією ДФС України та провайдера телекомунікацій, а також документами, вилученими у банківських установах, згідно з якими підконтрольні Онищенку Олександру Романовичу суб'єкти господарювання ТОВ «Надра Геоцентр», ТОВ «Фірма «ХАС», ТОВ «Карпатнадраінвест», ТОВ «Газтранспроект», ТОВ «Ленстер Компані», ТОВ «Нафтогазтрейд» подавали електронну податкову звітність та здійснювали керування банківськими рахунками з єдиної ІР-адреси, закріпленої за приміщеннями за адресою: місто Київ, вулиця Хрещатик, 276.

Дванадцяте. Фактом залучено Свіченка до керівництва ТОВ «Надра Геоцентр», яке використовувалося у діяльності злочинної організації безпосередньо Онищенком, що підтверджується показаннями останнього.

Тринадцяте. Показаннями свідків Ярем'янця, Назаренка та інших, які пояснили, що всі питання щодо придбання природного газу вирішували безпосередньо з Онищенком Олександром Романовичем.

Чотирнадцяте. Матеріалами негласних слідчих розшукових дій, у результаті яких встановлено, що члени злочинної організації Постний і Гречанюк всі питання щодо реалізації природного газу, а саме вибору контрагентів, визначення ціни і укладання договорів тощо, погоджували безпосередньо з Онищенком Олександром Романовичем.

П'ятнадцяте. Фактом безпосередньої підпорядкованості Онищенку одного з основних учасників злочинної організації Гречанюк, яка прямо називає останнього своїм керівником, що підтверджується матеріалами негласних слідчих розшукових дій.

У поданні, яке надіслано до Верховної Ради, надано також ще багато доказів, які наводять факти про створення народним депутатом Онищенком і керування ним спеціально створеною злочинною організацією, що розкрадала державне майно в особливо великих розмірах.

На підставі цього я як Генеральний прокурор України 16 червня 2016 року вніс до Верховної Ради України відповідно підготовлене Спеціалізованою антикорупційною прокуратурою подання. Сьогодні з цієї високої трибуни я прошу вас, шановні народні депутати, розглянути і підтримати голосуванням три окремі рішення.

Перше. Надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності народного депутата України Онищенка Олександра Романовича. Викладені у поданні відомості обґрунтовано свідчать про наявність достатніх доказів вчинення народним депутатом вказаних кримінальних правопорушень.

Друге. Щодо надання згоди на затримання народного депутата України. Затримання особи є тимчасовим запобіжним заходом, який застосовується з підстав та порядку, визначених КПК України (частина друга стаття 177), зокрема з метою забезпечення прибуття особи для розгляду клопотання про застосування запобіжного заходу щодо неї судом.

Третє. Щодо подання згоди на арешт народного депутата України. Ініціювання питання надання згоди на застосування до Онищенка Олександра Романовича виняткового запобіжного заходу, яким є взяття під варту, обумовлене тяжкістю злочинів, які розслідуються у вказаному кримінальному провадженні, характеристикою особи та наявними ризиками. Зокрема, можливістю переховуватися від органів досудового розслідування та суду, можливістю знищити, сховати або спотворити документи, які мають істотне значення для

встановлення обставин злочину, можливістю незаконного впливу на свідків та підконтрольних йому членів організованого злочинного угруповання, а також можливістю перешкоджати кримінальному провадженню, використовуючи свої політичні зв'язки в органах державної влади.

Водночас хочу нагадати, що рішення Європейського суду з прав людини від 3 грудня 2009 року у справі «Карт проти Туреччини», в якому суд вказав, що механізм дії відповідальності парламентаріїв через рішення про зняття недоторканності або відмову у її знятті є одним із способів здійснення парламентської автономії. Такі рішення, по суті, є політичними і не відносяться до відання судів, тому до них не можуть пред'являтися такі самі вимоги, які зазначені як мотивування досудових рішень.

Отже, не Верховна Рада засуджує депутата Онищенка. Верховна Рада лише відкриває можливість українському судочинству прийняти щодо нього справедливе і законне рішення.

Шановні народні депутати, це не перше і не останнє подання на притягнення до відповідальності народного депутата України. Сподіваюся, що в цьому залі є більшість чесних людей, які представляють український народ. Тому прошу послідовно проголосувати тричі «за» стосовно притягнення, затримання та арешт народного депутата України Онищенка. Цих голосувань буде три. А ті, хто не голосує, власне, мають лише дві причини: або солідарність з корупційними діяннями пана Онищенка, або пряме кормління з рук газової мафії. Я прошу більшість народних депутатів прийняти відповідальне рішення і дати можливість українському суду зробити свою роботу.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юрію Віталійовичу.

Шановні колеги, відповідно до Регламенту я зараз мав би надати слово народному депутату України Онищенку Олександру Романовичу. Але відповідно до закону, якщо особа, стосовно якої внесено подання, відмовляється від дачі пояснень, Верховна Рада розглядає питання про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності, затримання чи арешт без її пояснень. Це частина четверта статті 221 Регламенту.

І тому ми переходимо до наступного виступу. Слово для оголошення висновку надається першому заступнику голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України Пинзенику Павлу Васильовичу. Відводимо так само 15 хвилин.

Будь ласка.

пинзеник п.в., перший заступник Комітету голови Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановний Голово! Шановні народні депутати України! Комітет з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України на своєму засіданні 29 червня 2016 року за участю Генерального прокурора України Луценка Юрія Віталійовича, народного депутата України Онищенка Олександра Романовича розглянув подання, внесене Генеральним прокурором України до Верховної Ради 16 червня 2016 року, «Про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності, затримання та арешт народного депутата України Онищенка Олександра Романовича», а також пояснення та заяви народного депутата Онищенка.

Зазначене подання ініційоване заступником Генерального прокурора України, керівником Спеціалізованої антикорупційної прокуратури Холодницьким Назаром, який просить Верховну Раду України розглянути дане подання і дати згоду на притягнення до кримінальної відповідальності, затримання та арешт народного депутата України Онищенка.

Комітет ухвалив висновок, у якому зауважив, що всупереч вимогам закону в одному поданні визначені три вимоги. Така ситуація повторюється при внесенні подань Генеральною прокуратурою України протягом поточного скликання, на що комітет не раз звертав увагу у своїх попередніх висновках і наголошував, що з кожного виду запобіжного заходу має бути внесене окреме подання. Крім того, відсутність окремих подань стало однією з підстав визнати незаконною та скасувати Постанову Верховної Ради України «Про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності, затримання та арешт народного депутата України Мосійчука І.В.» Постановою Вищого адміністративного суду України від 17 листопада 2015 року за позовом

Мосійчука І.В. до Верховної Ради України про визнання дій неправомірними, визнання незаконною і скасування Постанови Верховної Ради України.

У постанові Вищого адміністративного суду, зокрема, зазначено: «щодо кожного виду запобіжного заходу стосовно народного депутата України, які можуть пропонуватися Генеральним прокурором України, повинно бути окреме подання. Цим вимогам Регламенту подання не відповідало, але питання про повернення подання Генеральному прокурору України вирішено не було».

У поданні також зазначено, що досудовим розслідуванням встановлено, що в період із січня 2013 року по січень 2016 року Онищенко Олександр Романович вчинив низку кримінальних правопорушень проти громадської безпеки, власності та у сфері службової діяльності. Щодо вмотивованості і достатності подання комітет зазначив, що в поданні підтверджують факт вчинення народним депутатом Олександром Онищенком суспільно небезпечного діяння, визначеного Кримінальним кодексом України шляхом зазначення відомостей та висловлення окремих припущень щодо його певних дій. А саме сказано, що шляхом зловживання службовим становищем Онищенко створив злочинну організацію з метою вчинення особливо тяжкого злочину, заволодіння чужим майном в особливо великому розмірі, склав план злочинної діяльності, спрямованої на вчинення злочинів і заволодіння коштами, отриманими від реалізації природного газу, прийняв рішення щодо створення, придбання або іншим способом залучення до злочинної діяльності ряду суб'єктів господарювання юридичних осіб, необхідних для вчинення злочину як переможців на фіктивних аукціонах з продажу природного газу. Прийняв рішення про подальше розширення своєї злочинної діяльності за рахунок отримання контролю над окремими підприємствами.

Онищенком Олександром та іншими було привласнено грошові кошти ПАТ «Укргазвидобування» в розмірі 1 мільярда 613 мільйонів 224 тисячі 251 гривня 69 копійок, чим завдано шкоди державним інтересам на вказану суму. Це що стосується фабули щодо народного депутата Онищенка.

Далі. При цьому комітет у своєму висновку також звернув увагу, що в поданні зазначається інформація, яка напряму не пов'язується з предметом подання по суті, а саме: здійснюється цитування норм

щодо повноваження і статусу народних депутатів України, надається інформація про господарську діяльність певних юридичних осіб, про повноваження окремих посадових осіб, про неправдиві аукціонні свідоцтва, про укладання договорів купівлі-продажу природного газу, про призначення Онищенка Олександра Романовича у 2009 році на посаду директора господарюючого підприємства та інших посадових осіб, про частки у статутному фонді та зміни у структурі власності окремих господарюючих суб'єктів; інформація про події за період до січня 2013 року, які мали місце до початку вчинення народним депутатом України Онищенком, як вважає Генеральна прокуратура, особливо тяжких злочинів.

Крім цього, у поданні також містяться оціночні судження та припущення щодо можливих мотивів вчинення злочину Онищенком Олександром Романовичем. Зокрема, враховуючи вимоги щодо несумісності депутатського мандата з іншими видами діяльності, Онищенко Олександр як одноособовий учасник господарського товариства вимушений був припинити свої повноваження директора. 22 квітня 2013 року за договором купівлі-продажу Онищенко продав частку в статутному капіталі господарського товариства в розмірі 10 відсотків компанії з такою-то назвою, що заснована та зареєстрована там-то, однак контроль за діяльністю підприємства залишив за собою.

Вказано, що Онищенко мав намір створити або придбати підприємство — товарну біржу, чи підшукати представників товарних бірж, які, діючи всупереч своєму службовому становищу шляхом проведення фіктивних аукціонів, повинні були забезпечити видимість прозорого механізму формування ціни на природний газ.

Зазначено, що Онищенком як керівником злочинної організації прийнято рішення, яке доведено до відома учасників злочинної організації, про залучення до злочинної діяльності нових суб'єктів господарювання з метою прикриття незаконної діяльності, насамперед спрямованої на заволодіння коштами, отриманими від реалізації природного газу, видобутого за договорами про спільну діяльність ПАТ «Укргазвидобування».

Щодо законності отриманих доказів стосовно вчинення народним депутатом України Онищенком суспільно небезпечних діянь, визначених Кримінальним кодексом України, комітет зауважив, що структура подання побудована таким чином, що зробити висновок щодо відповідності, скажемо так, об'єктивної сторони складу злочинів у доказовій базі напряму неможливо. Тому у висновку викладена інформація щодо доказової бази, яка зводиться до такого переліку:

- угода, згідно з якою Онищенко Олександр надає позику Жванії Давиду в розмірі 6,5 мільйона доларів, які повинні бути перераховані з рахунків компанії «Остексперт лімітед» (Республіка Кіпр), що підтверджує контроль Онищенка за останньою;
- показання свідків Ярем'янця Б., Назаренка С. та інших, які пояснили, що всі питання щодо придбання природного газу вирішували безпосередньо з Онищенком О.Р., причому прізвища інших свідків не зазначаються;
- матеріали негласних слідчих (розшукових) дій, у результаті яких встановлено, що члени злочинної організації всі питання щодо реалізації природного газу, а саме вибору контрагентів, визначення ціни, укладання договорів тощо, погоджували безпосередньо з депутатом Онишенком.
- висновки судово-товарознавчої експертизи щодо ринкової вартості 1 тисячі кубічних метрів природного газу для промислових споживачів у певні періоди.

У частині обґрунтованості подання щодо застосування запобіжних заходів до народного депутата Онищенка комітет звернув увагу на те, що подання не містить обґрунтувань щодо необхідності затримання народного депутата України Онищенка та стосовно застосування до нього запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, крім цитування положень окремих статей Кримінального процесуального кодексу України. Зокрема, зазначається: «є підстави вважати, що Онищенко О.Р. вчинив особливо тяжкі злочини (частина четверта статті 28, частина п'ята статті 191, частина перша статті 255, частина друга статті 205 Кримінального кодексу України), за які встановлено покарання у виді позбавлення волі на строк до двадцяти років, а тому відповідно до вимог статті 183 КПК України щодо нього може бути застосовано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою».

Тому комітет вважає, що подання недостатньо обгрунтоване щодо наведених доказів, а законність внесення подання в частині надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності полягає у його відповідності вимогам закону, зокрема статті 218 Регламенту Верховної Ради України і статті 482 Кримінального процесуального кодексу України.

Комітет вважає також, що з мотивів забезпечення повного об'єктивного розслідування, а також забезпечення можливості реалізації всього обсягу прав та можливостей для захисту особи, у даному випадку мова йде про Онищенка Олександра, у порядку, визначеному кримінальним процесуальним законодавством, подання в частині надання згоди на притягнення народного депутата України Онищенка до кримінальної відповідальності може бути розглянуте і підтримане Верховною Радою України.

Комітет також вважає, що через відсутність окремих подань щодо надання згоди на затримання народного депутата Онищенка і надання згоди на арешт народного депутата Онищенка та відсутність обґрунтування, внесеного в поданні щодо застосування до народного депутата таких запобіжних заходів, ці питання не готові до розгляду Верховною Радою України.

Водночас ми звертаємо увагу на те, що оскільки подання було передано до комітету для розгляду його по суті, наш обов'язок був підготувати відповідний професійний висновок. А в разі якщо це питання буде ставитися на голосування, ми вважаємо, що Верховна Рада України має визначитися окремо щодо трьох питань.

Перше – надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності народного депутата України Онищенка.

Друге – надання згоди на затримання народного депутата Онищенка.

I третє – надання згоди на арешт народного депутата України Онищенка Олександра Романовича.

Виступ закінчив. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Павле Васильовичу.

Шановні колеги, відповідно до статті 30 Регламенту обговорення даного питання відбувається за повною процедурою. Тому спочатку будуть виступи від кожної фракцій і групи, а потім виступи народних депутатів — 15 хвилин. І лише після того ми зможемо перейти до голосування щодо всіх трьох проектів постанов.

Прошу колег провести запис на виступи від фракцій і груп. Кодола Олександр Михайлович, «Народний фронт», передає слово Тетяні Чорновол. Будь ласка.

КОДОЛА О.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (одномандатний виборчий округ №209, Чернігівська область, політична партія «Народний фронт»). Передаю слово Тетяні Чорновол.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ЧОРНОВОЛ Т.М., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Перше. Я хочу Доброго висловити величезну дня! Національному антикорупційному бюро! (Оплески). Зараз насправді ми зіткнулися з дуже серйозним прецедентом – початком роботи щодо зламу корупційних схем у країні. Тому що схеми Онищенка-Кадирова були надзвичайно грубі та надзвичайно масштабні. Він корумпував величезну кількість посадовців і політиків за ті гроші, які не були перераховані до державного бюджету. І цей перший крок Національного антикорупційного бюро зі зламу такої серйозної схеми свідчить про те, що, нарешті, Україна стала на шлях боротьби із серйозною політичною корупцією. Онищенко спонсорував не просто депутатів, а цілі фракції. І тому дуже велика подяка за цей перший крок Національному антикорупційному бюро.

Хочу засвідчити про факти, тому що, наприклад, ця схема, яка була вам роздана, підготовлена трохи раніше. Наразі Онищенко-Кадиров не заплатив до держбюджету України 2 мільярди лише ренти. І це з початку 2015 року, тобто навіть не після Майдану.

Мова йде про дуже величезні суми. І зараз надзвичайно важливо, щоб депутати також показали, що не лише Національне антикорупційне бюро бореться з корупцією в Україні, а також і депутатський корпус. І ми всі як один повинні проголосувати три подання. Це буде свідченням не якогось нашого ставлення до окремого депутата, а до боротьби з корупцією в Україні. Або ми підтримуємо боротьбу з корупцією, або не підтримуємо.

Дякую вам за увагу. І ще раз велика повага до Національного антикорупційного бюро (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сидорович Руслан Михайлович, фракція «Об'єднання «Самопоміч», передає слово Єгору Соболєву. Будь ласка.

СОБОЛЄВ Є.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Фракція «Об'єднання «Самопоміч» одностайно голосуватиме за притягнення до кримінальної відповідальності, затримання та арешт народного депутата Онищенка.

Ми впевнені, що цей важливий прецедент — початок розслідування топ-корупції, є лише першою ниткою, потягнувши за яку Національне антикорупційне бюро за нашої підтримки, за підтримки справжніх українських суддів має розібратися, а хто дозволяв такі операції на рівні керівництва держави? Бо газова сфера завжди в керівництві держави. Хто давав дозвіл на такі операції на рівні податкової служби? Бо податкова служба не могла не бачити подібних операцій. І хто дозволяв такі операції на рівні керівництва правоохоронних органів? Бо вони також були обізнані з подібними операціями.

Фракція «Самопоміч» бажає детективам, прокурорам антикорупційного бюро, Антикорупційної прокуратури успіхів у подальшій роботі.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. До слова запрошується представник Радикальної партії – лідер Ляшко. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В. Впродовж багатьох років Олександр Онищенко сидів у цьому залі. Він використовував депутатський мандат для того, щоб вирішувати свої корупційні питання, вибудовувати корупційні схеми, зловживати депутатським мандатом. На зароблені корупційні гроші він купував президентів, купував лояльність правоохоронних органів, голоси виборців, шановних наших жителів у Київській області, які його обирали депутатом, а потім він до них не їздив.

Ми уважно послухали подання Генерального прокурора, який стверджує, що Онищенко займався своєю злочинною діяльністю, за зафіксованими фактами, в період із січня 2013 року по січень 2015 року. А в мене питання: а яка влада була в 2013, 2014, 2015 роках? Хіба не нинішня влада? Бо саме нинішня влада дозволила Онищенку займатися корупційними схемами.

Скажу відверто, давайте згадаємо, як протягували тут міністра екології. Саме за протекцією Онищенка, бо він пішов до Адміністрації Президента і домовився.

Скажу більше, щоразу, коли я приходив як лідер фракції до Президента, зустрічав там Онищенка. Що корупціонер Онищенко робив у президентському кабінеті? Хіба для когось таємниця, що газовий бізнес це спільний бізнес Президента Порошенка, його бізнеспартнера Кононенка, Онищенка, тому що Онищенко всі ці роки заносив гроші туди, на Банкову? І завдання Національного антикорупційного бюро і антикорупційного прокурора, щоб від Онищенка ниточки потягнулися далі, тому що корупцією Онищенку дозволяла займатися влада, бо він платив владі за «кришу», намагався корумпувати за завданням Президента депутатів від Радикальної партії, підкуповуючи їх. Ще один факт.

У січні 2015 року я пішов до Прем'єра Яценюка і заблокував призначення на керівника Держгеонадра помічника Онищенка. Знаєте, хто мені перший подзвонив, запросив на зустріч і попросив не блокувати призначення помічника Онищенка керівником Державної служби геології та надр України. Це був Президент України Петро Порошенко. П'ять разів він зі мною з цього приводу зустрічався, переконував, що Онищенко нормальний хлопець, і що ми там повирішуємо всі питання. Це було, до речі, під час Дебальцевського котла. То я Петру Олексійовичу сказав, що в питаннях національної безпеки і оборони ми ваші союзники, у питаннях Онищенка і корупції ми не союзники. Більше того, я переконаний у тому, що Онищенку дали можливість утекти. А сьогодні розігрується спектакль про надання згоди про притягнення до відповідальності, коли він сидить у Москві чи в Монако і з дівчатами зависає.

Тому фракція Радикальної партії буде голосувати за подання Генерального прокурора.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, до слова запрошується керівник групи «Воля народу» пан Москаленко.

МОСКАЛЕНКО Я.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (одномандатний виборчий округ №96, Київська область, самовисуванець). Шановний український народе! Шановні колеги! Я вийшов до цієї поважної трибуни не виправдовувати і не звинувачувати Онищенка, і тим паче не агітувати вас. Кожен з вас проголосує по своїй совісті, по волі свого серця. І я сподіваюся, що до цього процесу долучиться ще й розум.

У депутатської групи «Воля народу» є сумніви щодо деяких питань цього подання. Перше — саме те, що мати Онищенка 41-го року народження могла керувати цим корупційним угрупованням.

Друге. Це те, що створена група з метою розкрадання державних коштів. Береться період останні два роки — з 2014 по 2016. Скажіть мені, як бізнесмен може створити групу і розкрадати два роки кошти без державних діячів? Але ми не бачимо сьогодні в арештах жодного державного діяча. І ця цифра, яку сьогодні начебто боргує, що ще не підтверджено експертизою, компанія Онищенка, не одного контракту, а 24 місяці. Ціла вертикаль. Система чиновників ставила свій підпис, засвідчуючи видобуток, реалізацію газу, а потім — звіти, які здавав Онищенко. Два роки це не було кримінальним злочином, а сьогодні стало. Тому в нашої групи є сумніви щодо того, що немає при цьому всьому державних діячів. І ми не будемо підтримувати подання про арешт Онищенка.

ГОЛОВУЮЧА. До слова від фракції «Блок Петра Порошенка» запрошується народний депутат Лещенко.

ЛЕЩЕНКО С.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Доброго дня, колеги. Сталося те, про що ми попереджали ще два тижні тому: Онищенко втік з України. Це було досить прогнозовано, тому що всі розуміють, схема, яка ним розроблена, була викрита Національним антикорупційним бюро, а потім підтримана Спеціалізованою

прокуратурою і Генеральним прокурором Луценком, повністю описана в цих документах. На 85 сторінках — повністю вся схема, як державне майно, фактично гроші українських громадян були викрадені, не дійшли до платників податків як пенсії, як стипендії, як охорона здоров'я. Це відбувалося на очах всієї країни. Велика подяка нашому спеціалізованому антикорупційному органу за те, що він першим пішов проти недоторканних людей. Людей, які мають стійкі зв'язки з українською владною елітою. Лише згадайте, як Онищенко став депутатом. Усі найбільші партії злили йому цей округ, і він зміг отримати свою недоторканність внаслідок змови на найвищому рівні.

Водночас так само слова подяки Генеральному прокурору за те, що він в супереч тиску пішов і відстояв це подання.

Є також велике питання до регламентного комітету, який вдруге за останній рік демонструє досить дивний підхід до найбільш жирних корупціонерів української політики. Спочатку стосовно Клюєва місяць марудили подання, зрештою намагалися його повернути назад до Генеральної прокуратури. І лише після скандалу вдалося його внести, але Клюєв у той момент уже втік з України. Вдруге ситуація вже з Онищенком, коли регламентний комітет наполягає на тому, щоб питання стосовно його арешту не ставилося фактично на голосування, бо воно не готове до розгляду. Як взагалі можна так ставити питання і чи має право регламентний комітет перебирати на себе функцію суду і оцінювати докази? Це взагалі справа зовсім іншого органу — правоохоронної системи та судової системи.

Що стосується ситуації, яка склалася, то це наслідок знову того, що на виборах всі обіцяють скасувати депутатську недоторканність, а коли питання доходить до роботи в парламенті, про цю обіцянку забувають. Наш парламент вже майже два роки замилює тему скасування інституту депутатської недоторканності, заради чого сюди обираються бізнесмени. Саме те, що зробило Верховну Раду найбільшим бізнес-клубом Європи, що зробило змагання за депутатський мандат не змаганням цінностей, ідеалів чи програм, а змаганням гаманців, коли скуповуються мажоритарні округи дочиста, для того щоб потім мати можливість сидіти тут і безкарно займатися пограбуванням державного бюджету.

Тому наш парламент має поставити крапку в цьому. Онищенко має стати першим прикладом того, як новостворений антикорупційний орган переслідує високопосадового корупціонера. І ті, які не

будуть голосувати за його арешт, фактично солідаризуються з людиною, яка переховується від правосуддя. Це іспит для всієї Верховної Ради.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ще не записалися від «Відродження» і фракції «Батьківщина». Є бажаючі виступати? Так.

Сергій Соболєв. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Шановні громадяни України. Шановні представники правоохоронної системи! Ви знаєте, у мене перед очима два подання. Перше подання на Клюєва, яке марудили тут, у залі. Точніше, не в залі, а в комітеті два тижні. І за цей час Клюєв виграє справу у Вищому адміністративному суді щодо 200 мільйонів гривень, які виділялися його братом — брату. Після цього подання повертається до Генерального прокурора і з'являється в залі тоді, коли Клюєва немає в країні.

Вам це нічого не нагадує? Сценарій якийсь дуже схожий. Для того щоб зняти всі питання і заспокоїти всіх, наша фракція ухвалила рішення голосувати за подання Генеральної прокуратури, але у варіанті, як це запропонував комітет. Щоб знову не було того, коли одним голосуванням вносять три питання. Відбувається голосування, а потім через Вищий адміністративний суд його скасовують. Саме тому ми будемо голосувати за кожне подання окремо. Тому заспокойтеся, пане Лещенко, я до вас особисто звертаюся, бо ви тут так піклувалися про фракцію «Батьківщина», що забули про те, що регламентний комітет складається в більшості з представників вашої фракції і фракції «Народний фронт», а голову цього комітету, точніше, виконуючого обов'язки представляє «Народний фронт», тому не переживайте так.

Але ϵ друге питання, за яке всім треба переживати. Скажіть, будь ласка, це навмисно були подані всі три подання в одному, знаючи, що ϵ рішення Конституційного Суду, ϵ відповідне рішення Вищого адмінсуду стосовно народного депутата Мосійчука? Це робилося для того, щоб дати знову можливість оскаржувати це рішення? Саме тому наша фракція вважа ϵ , що це лише початок. Бо виникне друге питання: хто ϵ ще співзасновниками всіх тих компаній, які проходять по цій справі? Ви не хочете назвати, пане Лещенко, усіх співзасновників цих компаній. І чому притягується лише один Онищенко? Називайте членів вашої фракції, які ϵ співзасновниками цих компаній, і далі ми подивимося, як цих людей будуть притягати до відповідальності.

Чому названий один Жванія, який дав покази проти Мартиненка? Чому не названі всі інші? Тому ця справа є лакмусовим папірцем. Чи цією справою дійдуть до вищих ешелонів влади і чи вона назве всі прізвища співзасновників компаній, які названі в цьому поданні і які не названі? Бо біля «Укргазвидобування» годувалися ще десятки компаній, які ведуть точно таку діяльність, лише ми не бачимо подання тут. Більше того, стосовно цілого ряду осіб не треба навіть подань, бо вони не є народними депутатами України, їх достатньо просто вже викликати на допити, відкривати кримінальні провадження, вносити до єдиного реєстру — і розібратися з цією брудною годівницею.

Саме тому, завершуючи, я ще раз кажу: ми вдячні, що розділили всі три питання, щоб потім у судах це не було скасовано. І рішення нашої фракції – голосувати за всі три подання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, назване прізвище. Репліка — 1 хвилина. І переходимо до виступів народних депутатів. Можна з місця.

ЛЕЩЕНКО С.А. Колега згадав моє прізвище. Я хочу сказати, що кожен має відповідати за своє голосування і за свою політичну діяльність. І починати треба не зараз, а з того моменту, як виникла українська корупція і хто перший створював офшори з українських депутатів, і Лазаренко переховував 100 мільйонів доларів на офшорні рахунки. Ці люди заховалися за депутатськими мандатами назавжди,

попри те що ФБР і американська прокуратура все довела. Потім розповідатимуть нам про те, як ми боремося за людське щастя?! То треба починати з того, хто починав корупцію в Україні.

Що стосується Онищенка, то не я, а лідер вашої фракції сказав, принижуючи на всю країну НАБУ, що це — фейк, якесь «шмабу» і таке інше. Лідер вашої фракції намагався дискредитувати орган, який ми створювали для того, щоб боротися з високопосадовою корупцією, вперше за багато років, за допомогою наших американських і європейських партнерів. Лідер вашої фракції намагається кинути тінь на слідство, яке було зроблено стосовно високопосадового корупціонера. Оці 100 сторінок... І саме лідер вашої фракції вносить кандидатуру на посаду міністра в уряд...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, час для репліки завершено. Зараз будуть виступати народні депутати.

Було згадане прізвище. Будь ласка, Пинзеник.

ПИНЗЕНИК П.В. Шановні колеги, я хочу підтримати попередній виступ нашого колеги Сергія Лещенка в тій частині, що кожен повинен відповідати за себе. Сергій Лещенко сказав не все, що міг би сказати. В одному з ефірів українських телеканалів він сказав, що нібито Комітету з питань Регламенту заплатив Онищенко гроші за рішення.

Я публічно звертаюся до Національного антикорупційного бюро, до Антикорупційної прокуратури негайно порушити кримінальне провадження за фактом заяви народного депутата Лещенка (Оплески). І оперативно, а не так, як завжди, прийняти одне з двох можливих рішень: або відправити весь регламентний комітет на чолі зі мною до в'язниці, якщо воно підтвердиться, або на всю країну повідомити, що пан Лещенко — балабол, що є загальновідомим фактом (Шум у залі).

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, час для виступів від фракцій і груп вичерпано. Зараз 15 хвилин для виступів народних депутатів. Хто має записатися, прошу підготуватися до запису. Хочу наголосити на одному важливому питанні. У нас в процедурі передбачено відповіді і запитання. Тому, хто має питання до Генпрокурора, прошу їх поставити у своєму виступі. А я надам слово, і в заключному виступі Юрій Віталійович дасть відповідь. Щоб процедура питання — відповіді була присутня, і ми не порушили ані на йоту цієї процедури.

Шановні народні депутати прошу записатися на виступи. Будь ласка, проводиться запис.

Борислав Береза. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

БЕРЕЗА Б.Ю., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ №213, м. Київ, самовисуванець). Шановне панство! У мене не стоїть питання голосувати за чи проти, а питання: чому так довго ми все вирішуємо? Чому кожного разу хтось спекулює?

Я не розумію, чому Генпрокуратура та Спеціалізована антикорупційна прокуратура і НАБУ приходять до нас з поданням, а ми розповідаємо, що треба час, час. Розумієте, коли кожного разу ми будемо чекати, суспільство не може дочекатися, коли ми приймемо будь-яке рішення. Для того потрібно дві речі: політична воля та зміна Регламенту. Якщо ми до цього не дійдемо самі, нас підведуть до цього пересічні українці. А голосувати потрібно тому, що на це очікує суспільство.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракції «Об'єднання «Самопоміч» Журжій передає слово для виступу Олені Сотник. І поставте, будь ласка, питання, пані Олено. Прошу ввімкнути мікрофон.

СОТНИК О.С., секретар Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Дякую. Мій виступ складатиметься з двох частин: питання до Генерального прокурора і безпосередня позиція щодо даного подання.

Почну з позиції. Я звертаюся зараз до Національного антикорупційного бюро і до Генеральної прокуратури, а особливо до антикорупційної прокуратури. Колеги, це подання, дійсно, є дуже важливим і символом для цієї Верховної Ради, тому що вперше ми розглядаємо питання зрощення бізнесу і влади. Крім того, що ми маємо питання

стосовно Онищенка, у нас немає жодної згадки про, наприклад, посадових осіб «Укргазвидобування» як державного підприємства. Ми дуже добре розуміємо, що державне підприємство, яке на сьогодні здійснює 80 відсотків видобутку газу, саме є цим підприємством. Керівники його дуже добре знали, яка ринкова вартість газу, як торгується на ринку, які можуть бути зловживання і схеми цих зловживань. Тому без посадових осіб цього підприємства не міг відбуватися даний злочин. У поданні жодної згадки в якості співучасників цих осіб немає, немає жодної згадки також щодо співучасників і інших осіб — засновників підприємств.

Я хочу також звернути вашу увагу на те, що в поданні, на превеликий жаль, дуже багато є припущень. Я вас дуже прошу, коли ви підете з підозрою до суду, ви маєте конкретно доводити, у який момент, наприклад, Онищенко прийняв рішення розробити злочинний план, яким чином розробляв, і припиніть його називати лідером злочинної організації. Він може бути лише організатором злочинної організації. Я вас дуже прошу, перевіряйте кожну кому, кожне слово, кожну крапку, тому що це дуже важливо і може поставити під сумнів таку, ще раз підкреслюю, ключову на сьогодні, у тому числі для майбутнього авторитету Національного антикорупційного бюро, діяльність.

У мене питання до Генерального прокурора щодо подання. Скажіть, будь ласка, який усе-таки був розподіл ролей співучасників даного злочину безпосередньо тих людей, які згадуються принаймні у цьому поданні?

У поданні про арешт, про факти, про необхідність застосування дозволу на арешт насправді не наводиться жодних фактів, які доказували б цю необхідність. Єдиним дуже сильним доказом ϵ те, що пан Онищенко відсутній у цьому залі. І ви маєте про це говорити, кричати і на цьому наполягати, у тому числі й у суді.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юрій Віталійович зможе відповісти в заключному слові на ваше запитання. А зараз Немиря Григорій Михайлович передає слово для виступу Івану Крульку. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні народні депутати, а найголовніше, шановні українці! Я як народний депутат дуже уважно ознайомився з цим поданням, яке до нас надійшло від Генеральної прокуратури. У мене виникає перше запитання. Невже досвід попередніх подань, які були внесені не за Регламентом, коли ті, які втекли зараз з України, змогли уникнути кримінальної відповідальності, нічого не навчив? Чому після справи Клюєва не внесли подання відповідно до Регламенту, і знову ті самі граблі?

Друге питання. Я уважно прочитав, і виявляється, що до пана Онищенка ставить питання Генеральна прокуратура щодо договорів, які були укладені не коли-небудь при злочинному режимі, а після Революції Гідності. І якщо цей народний депутат організував злочинну групу, то де кримінальні справи тих, які з іншого боку підписували з ним договори спільної діяльності, хто кришує зараз цей газовий бізнес? Де ці подання? Скажіть, будь ласка, якщо Державна фіскальна служба, а це також міститься у поданні, надала розстрочку компаніям Онищенка зі сплати боргів і податків, які він мав сплатити, чому немає запитань до Державної фіскальної служби, яка зробила це і підписала з ним?

Тому я вважаю, що це подання реально не призведе до того, що Онищенко понесе кримінальну відповідальність. Він уже втік. Краще було б, щоб він був у судах і давав свідчення, у тому числі проти того, з ким він підписував договори, з ким він домовлявся про відкати, які отримував відстрочки від сплати платежів. Ось про що треба було б говорити. І тому, шановне НАБУ, ми вас будемо захищати й далі, якщо ви робитимете свою справу і не витягуватимете, не здійснюватимете вибіркового правосуддя, як це було.

Хочу сказати одне й ключове. «Батьківщина» проголосує за всі три подання. Притягайте до відповідальності корупціонерів, боріться з корупцією, але неоднобоко. Боріться з корупцією так, щоб до вас була довіра в українському суспільстві.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До слова запрошується Кривошея Геннадій Григорович. Передає слово Андрію Тетеруку.

Будь ласка, пане Андрію.

ТЕТЕРУК А.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Шановний український народе! Сьогодні в парламенті, дійсно, важливий день, тому що ми повинні прийняти рішення про притягнення до відповідальності народного депутата, який був дуже вправним учнем Януковича і так само, як Янукович, грабував країну. Він дуже чітко розумів, що без політичного кришування корупційних схем йому нічого не вдасться зробити.

Саме в цей визначний день ми повинні розуміти, як буде жити далі кожен народний депутат: або прикривати корупцію, яка роками накопичувалася тут, у парламенті, у газових схемах, або чесно дивитися в очі своїм виборцям і казати, що ми зробили все можливе, щоб притягнути до відповідальності людину, яка розкрадала мільярдні кошти, які ми тут щодня вишукуємо, для того щоб задовольнити нашу армію, нашу Національну поліцію, яка забезпечує порядок на наших вулицях. Саме за допомогою корупційних схем пана Онищенка було не сплачено податків, виведено в тінь майже 3 мільярди доларів. Давайте уявимо собі, що ці 75 мільярдів гривень надійшли б зараз на посилення обороноздатності нашої країни, яка потерпає від країниагресора, де зараз переховується цей пан Онищенко.

Давайте не забувати, хто саме кришував цього пана Онищенка, хто продавав його міністрам посади. Я вам нагадаю за фактом. У мене, наприклад, є підпис голови фракції «Батьківщина» Юлії Володимирівни Тимошенко про те, що пан Шевченко І.А. є високоосвіченим і фаховим спеціалістом, який став на посаду і своєю діяльністю почав виводити з бюджету мільярдні кошти, допомагати пану Онищенку ці кошти ховати в офшори. Саме за підписом Юлії Володимирівни відбувалася ця політична корупція.

Я хочу сказати, що саме за часів Прем'єр-міністра Яценюка цього пана міністра було вигнано. І кожна маленька дитина знає, що Україна має не лише Великого Кобзаря Шевченка, не лише великого

поета, не лише футболіста Шевченка, а й Шевченка, за якого заплатили великі кошти, щоб він став міністром. Саме тут треба зупиняти політичну корупцію. Саме наші голоси повинні припинити політичну корупцію в цій сесійній залі.

Я хочу подякувати НАБУ, нашому антикорупційному прокурору, Генеральному прокурору і кожному народному депутату, які підтримують притягнення до відповідальності і зупинять політичну корупцію в нашій сесійній залі.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рибалка Сергій Вікторович передає слово Андрію Лозовому. Будь ласка.

ЛОЗОВОЙ А.С., секретар Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Котився колобок лісом і наспівував: я від діда утік, я від баби утік і від Генпрокурора також утечу. На місці цього колобка міг би бути Клюєв, якому ця влада дала втекти. На місці цього колобка міг бути Онищенко-Кадиров, якому ця ж влада дала втекти. Ви послухайте, що Онищенко зараз із-за кордону нам віщає: «Чего лететь, когда меня подставили и в очередной раз кинули, обещали процесс и суд, а решили все по беспределу делать».

Мені цікаво одне питання, а хто Онищенку обіцяв процес і суд? Хто дозволяв останні 2,5 року після Революції Гідності Онищенку-Кадирову, який, зокрема, в Київській області звозив тітушок, який був одним зі злочинців режиму Януковича, далі грабувати країну? Є хоч один депутат з БПП, який заперечив те, що Онищенко любив хизуватися тим, що Порошенко дзвонить йому частіше, ніж Онищенко Порошенку. Чи є хоч одна людина в залі, яка заперечить те, що Онищенко не вилазив з приймальні Президента Порошенка?

Нам, шановні колеги, роздали прекрасну інфографіку. Треба віддати належне НАБУ, яка доводить злочинну діяльність громадянина Онищенка. Але зверніть увагу, не сплачено понад 1,3 мільярда гривень. Це тоді, коли піднімають тарифи, останнє забирають у найбідніших, понад 1,3 мільярда гривень рентної плати за користування надрами за рішенням ДФС України не сплачено.

У мене питання: а хто в нас очолює ДФС? Хіба не екс-депутат від БПП Насіров? Хіба не ваша влада покриває злочинну діяльність ДФС?

Тут в епізодах стосовно Онищенка фігурує арештований уже Валерій Постний і компанії «Ведестіма Трейдінг ЛТД», «Fastilo Trading», «Остексперт лімітед». Чому тут немає компанії Онищенка, Постного «Надра-спецленд ресурси», яка намагалася віджати в Рівненській області, вдумайтеся, 37 тисяч гектарів землі в бурштинових районах? Чому боротьба з бурштиновою мафію в нас вибіркова? Звільнили Максимова, арештували прокурора Боровика — це правильно, без сумніву. Чому решта злочинців в прокуратурі, структурі МВС, у СБУ, в місцевих адміністраціях, які покривають бурштинову мафію, не арештовані? Чому, за даними, стосовно Онищенка і в справі Постного взагалі не фігурує «Надра-спецленд ресурси».

Я хотів би шановних колег повідомити, що в ці хвилини в Солом'янському райсуді Києва по відвертому «беспределу» відбувається ганебне судилище над нашим колегою народним депутатом Ігорем Мосійчуком, який перебуває в лікарні — в інституті Шалімова. За його відсутностості відбувається такий «беспредел»! Для того щоб якнайшвидше Генеральна прокуратура могла...

ГОЛОВУЮЧИЙ. 30 секунд, будь ласка.

ЛОЗОВОЙ А.С. Ви всі пам'ятаєте, як 17 вересня минулого року по «жесточайшему беспределу», якого навіть у Верховній Раді УРСР не було, де останній арештований у залі був Хмара, якому дали слово на захист (це сам Степан Ількович казав), арештували Мосійчука, то ні йому, ні лідерам фракцій не дали слова. Регламентний комітет нічого не розглядав. Шокін показав кіно, реалістичність якого Генеральна прокуратура в судах довести так і не змогла, і на емоціях зал проголосував. У цьому залі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Час вичерпано.

У нас ще ϵ виступ: Бондар Михайло Леонтійович переда ϵ слово для виступу Леоніду Ємцю.

Будь ласка, пане Леоніде.

ЄМЕЦЬ Л.О., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ №221, м. Київ, політична партія «Народний фронт»). Хочу привітати український парламент з тим, що Закон «Про Національне антикорупційне бюро» сьогодні дає наочний результат. Хочу привітати парламент з тим, що наш пошук Генерального прокурора, який, нарешті, займеться справою, також привів до результату, який ми бачимо зараз в українському парламенті. Ми працюємо на те, щоб наша країна змогла побороти корупцію, і справа Онищенка є результатом нашої роботи.

Нагадую, що саме Тетяна Чорновол рік тому ініціювала питання щодо злочинів корупціонера Онищенка. Саме вона тоді продемонструвала і передала заяви до правоохоронних органів щодо злочинів Онищенка. І сьогодні «Народний фронт» з радістю готовий заявити, що вчора на засіданні фракції було прийнято одностайне рішення про те, що ми підтримаємо всі позиції: і про зняття недоторканності з Онищенка, і про те, щоб дати дозвіл на його арешт, якщо так вирішить суд.

I в мене ϵ персональне прохання до правоохоронних органів. Якщо ви пам'ятаєте, була ситуація, коли міністр екології Шевченко скористався чартером пана Онищенка, про що я відповідно зробив заяву, як і мої колеги, як пан Ляшко.

А пан Шевченко сьогодні з нами судиться. Мовляв він такий білий і пухнастий, і нічого незаконного в цьому перельоті не бачить. У нас тепер є нововиявлені обставини. Усе-таки ми, здається, доводимо, що за Онищенком стоять корупційні злочинні схеми і, можливо, варто по-новому подивитися на те, що міністр Шевченко скористався приватним чартером пана Онищенка.

І на останок хочу звернутися вже до всіх парламентаріїв. Те, що ми сьогодні проходимо, це провалений іспит парламенту на зняття депутатської недоторканності. Усі політичні фракції демократичного блоку, коли йшли на вибори, у своїх програмах обіцяли зняти недоторканність. В нашій Коаліційній угоді, яка на сьогодні діє, записано, що має бути знята депутатська недоторканність, тому що кожен депутат рівний перед українським законом, як і Президент, як і будь-яка інша людина, учитель чи будь-хто. І якщо цей депутат скоїв злочин,

він має відповідати за всією строгістю українського Кримінального кодексу.

Слава Україні! Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, Олександр Жолобецький передає Олексію Гончаренку слово.

Будь ласка, увімкніть мікрофон Гончаренка.

ГОНЧАРЕНКО О.О., секретар Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги, я звертаюся до всіх вас, але в першу чергу до громадян України, які зараз нас дивляться. Не може бути жодного виправдання щодо неголосування зараз за зняття депутатської недоторканності з Онищенка, за згоду на його затримання та арешт. Усі ці балачки про те, що не так написали, не ту статтю вказали, не той комітет пройшло, сьогодні вівторок, а не середа, і інші якісь такі надсерйозні причини, — це все маячня, це все одно що прикрити зговір з Онищенком і те, що в цьому залі ми продовжуємо розділяти українських громадян на панів та холопів. Панам можна все, холопам — нічого.

Сьогодні ми маємо голосувати навіть не по справі Онищенка, як ми голосували вже стосовно Мосійчука, Клюєва та інших. Ми повинні раз і назавжди ліквідувати депутатську недоторканність як таку. Президент України вніс відповідний законопроєкт. У першому читанні ми його вже проголосували 226 голосами. Коли ми вже проголосуємо 300 голосами — і позбавимося цього рудимента, цієї ганьби? Сьогодні ми мали півдня працювати на Україну. Що ми робимо перші півдня? Розглядаємо про Онищенка: можна чи не можна. Думати немає про що! Не просто можна, а треба! Потрібно взагалі зняти цю недоторканність, щоб цього не було в нашому парламенті і в суспільстві. Щоб наші правоохоронні органи могли затримати будь-кого, до кого є питання, бо всі мають відповідати однаково: чи мають вони депутатський мандат, чи іншу «корочку», чи не мають.

I насамкінець. Я хочу обратиться ко всем жителям Украины, чтобы они посмотрели на результаты этого голосования. По результатам этого голосования мы увидим, кто еще кормился от этих месторождений, газовых и других, кроме коней и моделей, кто те депутаты,

которые тоже получили свой кусочек счастья и которые сейчас либо выйдут из зала, либо не пришли, либо расскажут, что тут есть юридические тонкости. Каждый человек, который не проголосует за снятие неприкосновенности — раз, за дачу согласия на задержание — два и за дачу согласия на арест — три, є спільником Онищенка в розграбуванні українського народу. Тому я прошу всіх вас подивитися по кожному прізвищу і по кожній фракції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, я хочу відразу попередити, що через 5-7 хвилин відбудуться всі три голосування. Прошу секретаріат Верховної Ради України повідомити депутатів, щоб ніхто не зіслався, що не знали, що буде голосування. Голів фракцій я прошу запросити своїх депутатів до залу.

Пане, Юрію Віталійовичу, хвилину. Під час виступів від депутатської групи «Відродження» не отримали слова. Щоб не порушувати ані на йоту процедури, від «Відродження» надається слово Ничипоренку. З трибуни, будь ласка, 1 хвилина. Потім заключні виступи.

Будь ласка.

НИЧИПОРЕНКО В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ №199, Черкаська область, самовисуванець). Добрий день, шановні колеги! Ви знаєте, отут виходили народні депутати і дуже влучно, абсолютно правильно казали, що ДФС надала дозвіл компаніям Онищенка.

Я хочу вас запитати. Корупція більше залежить від владних структур чи від бізнес-структур? Безумовно, від владних структур. Тому в мене питання до Національного антикорупційного бюро. Скажіть, будь ласка, чому ви в поданні не надали пропозиції відсторонити керівників ДФС на період розгляду цієї справи? З ким у нас іде боротьба: з Онищенком (може, він цього й заслуговує) чи з корупцією?

Я вважаю, що антикорупційне бюро має боротися з корупцією. А це насамперед держслужбовці, від яких ця корупція залежить.

Тому, шановні, я не кажу про питання стосовно Онищенка. Я зараз кажу про діяльність парламенту, щоб з нього не зробили

інструменту боротьби тиску на політичні сили, на фракції і таке інше. Це перше.

І друге. Тут щойно говорили про недоторканність. Я в окрузі запитую у людей, коли мене питають про депутатську недоторканність: «Скажіть мені, будь ласка, а син обласного прокурора доторканний чи ні? А син губернатора? А податківець?». Тому питання не лише в депутатській недоторканності, а питання — в корупції.

Тому, шановне НАБУ, покажіть нам, будь ласка, як ви зараз будете боротися з тими, хто надав компаніям Онищенка термін на розстрочку. Ось тоді ми побачимо, що це корупція. І прошу вас, уважно дивіться, щоб з нас не зробили інструменту для політичного тиску.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Обговорення завершено. Для заключного слова запрошується Генеральний прокурор України Юрій Віталійович Луценко. І попрошу вас у доповіді відповісти на запитання, яке пролунало від Олени Сотник.

ЛУЦЕНКО Ю.В. Шановні народні депутати, з вашого дозволу я коротко відповім на запитання, які лунали в цьому залі.

Перше. Щодо схеми організованого злочинного угруповання. Хочу нагадати, що схема, яка у вас ϵ на руках, діяла з 2013 року. Для Радикальної партії ще раз кажу — з 2013 року.

Якщо ви пам'ятаєте, Олегу Валерійовичу, революція (може, ви не помітили за тим парканом в Кончі) почалася в 2014 році. Тому схема діяла вже давно.

Друге. Схема розподілялася дуже просто. Народний депутат Онищенко, який був депутатом і попередніх скликань, не маючи на це законного права, займався бізнесом ще далеко до революції. Для Радикальної партії кажу — задовго до 2014 року. Він організував стійке угруповання, яке взяло під контроль підприємства ТОВ «Карпатнадра-інвест», ТОВ «Надра Геоцентр», ТОВ «Фірма «ХАС». Тобто кінцевим бенефіціаром цих фірм був і залишається народний депутат Онищенко. Ці підприємства, маючи угоду з контрольованим державою підприємством «Укргазвидобування», отримували газ і продавали його обраним народним депутатом Онищенком підприємствам реального

сектору економіки за ціною, яка, наприклад, є зараз і становить 6 тисяч 900 гривень за 1 тисячу кубічних метрів. Продавали газ за допомогою так званих біржових торгів, хоча у справі є покази про те, що жодних справжніх біржових торгів не відбувалося. У приміщенні, яке взагалі не обладнано, оформлялися документи про фіктивні біржові торги за заниженою ціною. Різниця між ціною 2 тисячі 640 і 6 тисяч 900 гривень складала прибуток злочинної групи депутата Онищенка. Далі кошти виводилися через фіктивні підприємства, керівники яких були підібрані знову-таки членами злочинного угруповання. Один з них свідчить, що заробив за це 40 доларів у місяць, якщо не рахувати одягу.

Зараз, до речі, проходить 21 обшук у цих фіктивних підприємствах. Тому в поданні, принагідно хочу наголосити, мова йде також про невстановлених поки що слідством осіб (я про це вам казав), у тому числі керівництва ПАТ «Укргазвидобування». Тому всім буде дана оцінка, у тому числі й діям посадових осіб.

Ще одне дуже важливе. Ця справа ϵ лише першою сигнальною справою проти газової мафії. Генеральна прокуратура України, Департамент по боротьбі з економічними злочинами буквально в найближчий час іде на другу подібну справу, де ви побачите й інші прізвища. І обов'язково, врешті-решт, вийде на тих, хто в «Укргазвидобуванні» уможливлював існування цих злочинних схем.

І насамкінець. Сьогодні заявляли про те, що Онищенку дали можливість втекти. Це правда. Дали за Законом «Про Регламент Верховної Ради України», яким передбачена саме така процедура притягнення депутатів до кримінальної відповідальності. Не втекти за п'ять днів, які регламентний комітет має готувати, за 20 днів, протягом яких цей регламентний комітет має пройти, і ще декілька днів, поки рішення комітету внесуть до парламенту, може тільки смілива і чесна людина.

На жаль, пан Онищенко таким не ϵ , бо 2 липня він літаком покинув Україну як народний депутат. Зупинити якого правоохоронні органи не мають жодної законної можливості. Регламент і Закон «Про статус народного депутата України» це робити забороня ϵ . І це добре знають ті, які «кликушествуют» у залі з приводу того, що йому хтось дав утекти. Міняйте Регламент, панове! Голосуйте за скасування депутатської недоторканності, а не займайтеся голим популізмом!

Загалом маю сказати, що процедура зняття недоторканності виписана сьогодні в інтересах народних депутатів, а не суспільства, справедливості і закону. Це правда. Особисто я не маю конфліктів із Олександром Онищенком. Як Генеральний прокурор я зараз дію в інтересах народу і закону. І запрошую вас діяти сьогодні саме в таких інтересах. Тут запитували: хто Онищенку гарантував відкритий чесний суд. Я гарантую як Генпрокурор відкрите і чесне досудове слідство, а гарант Конституції – Президент України Петро Порошенко – гарантує йому відкритий і чесний судовий процес. І немає чого тут намагатися примазати Порошенка до своїх інсинуацій. Бо Порошенко зараз як Головнокомандувач знаходиться біля лінії фронту і дав можливість, шановні народні депутати, відкрити другий фронт: створили НАБУ, створили Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру, обрали Генпрокурора і зараз наступаємо на другому фронті – проти корупції і злочинності, у тому числі високопосадової і депутатської. Тому сьогодні в цьому залі цей фронт має бути підтриманий 226 голосами тричі.

Хтось у цьому залі, я це чує, шукає приводу не голосувати за згоду на притягнення до кримінальної відповідальності, затримання і арешт під приводом того, що порушена буква Регламенту, мовляв має бути три подання. Якщо це так, краще б цим народним депутатам просто помовчати і тихо не голосувати. Не треба просто показувати, що ви (я був серед вас), які порушували Регламент десятки разів на день, саме сьогодні згадали про цей стратегічний документ. Мені це нагадує монашку, яка пішла працювати у бордель, але хоче, щоб з нею поводилися, як з Наташою Ростовою.

Питання стоїть дуже просто: ви підтримуєте антикорупційного прокурора, якого обрали всенародно, ви довіряєте його інформації. Я як Генеральний прокурор України, вивчивши подання, довіряю цій інформації і показам, які ϵ у справі. Регламентний комітет довіряє, Голова Верховної Ради довіряє.

Будь ласка, шановна більшість Верховної Ради, покажіть сьогодні цю довіру трьома голосуваннями «за». Я більше довіряю професійним детективам Національного антикорупційного бюро і Генпрокуратурі, ніж записним адвокатам, які сьогодні тут ллють сльози про політичні репресії. Годі! На все настає час розплати, і цей час зараз

прийшов у Верховну Раду. Голосуйте в ім'я закону, справедливості і народу, бо ви – народні депутати!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, я на 15 хвилин продовжую наше засідання. Через хвилину відбудеться голосування. Прошу всіх заходити до залу.

Зараз слово для репліки. Було згадано Олега Ляшка.

Прошу всіх народних депутатів заходити до залу і підготуватися до голосування.

ЛЯШКО О.В. Перше. Мене турбує відсутність реакції Голови парламенту, коли Генеральний прокурор публічно з найвищої парламентської трибуни закликає ігнорувати вимоги Закону «Про Регламент Верховної Ради України». Що може зробити цей Генпрокурор, коли він публічно закликає порушувати закон?

Друге. Я пам'ятаю, як ця особа, яка сьогодні займає посаду Генпрокурора, багато років тому стояла ось за цієї парламентською трибуною, плювала слиною і розказувала, що Колєсніков вчинив злочини. Де вирок суду стосовно Колєснікова? І чому він досі не сидить?

Третє. Я пам'ятаю, як ви, шановний Юрію Віталійовичу, у п'яному угарі мордою лежали у Франкфуртському аеропорту на підлозі... (Шум у залі).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я прошу зупинити виступ (*Шум у залі*). Олегу Валерійовичу! Олегу Валерійовичу!

ЛЯШКО О.В. (Не чути).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Говоріть коректно. Я вам додам 20 секунд.

ЛЯШКО О.В. Шановний пане Генеральний прокуроре, саме з цієї причини ви пропустили, що Революція Гідності почалася в листопаді 2013 року, а не 2014, про що ви...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, я дуже вас прошу перед важливим голосуванням, яке для нас усіх є принциповим, заспокоїтися. Хочу всіх повідомити, що необхідні процедури, передбачені Регламентом, були виконані в повній відповідності до закону. Є розгляд регламентного комітету, була дана змога для пояснень. І ми, не порушуючи ні на йоту закону, можемо перейти до голосування щодо всіх трьох позицій. Наголошую, ми будемо голосувати за трьома позиціями. Перша — притягнення до відповідальності. Друга — надання згоди на затримання. І третя — надання згоди на арешт народного депутата.

Шановні колеги, я переконаний, що на нас дивиться зараз уся Україна. На нас дивляться громадяни, які нас обрали. На нас дивиться все українське суспільство. Прошу зараз підготуватися і голосуванням продемонструвати здатність парламенту відповідати на всі корупційні виклики, як ми це робили завжди.

Отже, відповідно до статті 80 Конституції України, частини сьомої статті 221 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» ставлю на голосування питання про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності народного депутата України Онищенка Олександра Романовича. Прошу голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 275$.

Рішення прийнято.

Відповідно до статті 80 Конституції України, частини сьомої статті 221 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» ставлю на голосування питання про надання згоди на затримання народного депутата України Онищенка Олександра Романовича. Будь ласка, голосуємо.

(3a) - 265.

Рішення прийнято.

Відповідно до статті 80 Конституції України, частини сьомої статті 221 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» ставлю на голосування питання про надання згоди на арешт народного депутата України Онищенка Олександра Романовича. Прошу голосувати.

(3a) - 263.

Рішення прийнято.

Вітаю народних депутатів України, вітаю український парламент, який продемонстрував сьогодні здатність боротися і перемагати корупцію.

Вітаю Генпрокурора. Вітаю пана Холодницького, пана Ситника. Бажаємо успіхів і нових перемог. А ми завжди чекаємо на ваші подання.

Відповідно до Регламенту я оголошую перерву на 30 хвилин. О 12 годині 40 хвилин продовжимо нашу роботу. Дякую вам, колеги.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу заходити до залу, бо зараз буде розглядатися надзвичайно важливе питання щодо звільнення суддів. Воно ϵ не менш відповідальне. Прошу секретаріат Верховної Ради повідомити депутатів, що зараз починається розгляд даного питання.

Шановні колеги, я ще раз наголошую, у порядку денному в нас стоять проекти постанов про звільнення суддів. І вкрай важливо, щоб щодо цих питань була наша спільна загальна позиція. Тому я дуже прошу голів фракцій мобілізувати депутатів.

Оголошуються до розгляду чотири проекти постанов.

Перший — це проект Постанови «Про звільнення Стецюка П.Б. з посади судді Конституційного Суду України» (№4308), другий — проект Постанови «Про звільнення Пасенюка О.М. з посади судді Конституційного Суду України» (№4882).

Це два проекти постанов, які ми будемо обговорювати відповідно до запису: два — за, два — проти. Спеціальна процедура не потребує голосування, вона визначена.

Отже, шановні колеги, на ваш розгляд вноситься проект Постанови «Про звільнення Стецюка П.Б. з посади судді Конституційного Суду» (№4308).

Відповідно до пункту 26 частини першої статті 85, статті 126 Конституції України, статті 23 Закону України «Про Конституційний Суд України» Верховна Рада України звільняє суддів Конституційного Суду України, призначених Верховної Радою України.

Згідно з частиною четвертою статті 148 Конституції України, статтею 9 Закону України «Про Конституційний Суду України» суддя Конституційного Суду України призначається строком на дев'ять років.

Стецюк Петро Богданович призначений Верховною Радою та вступив на посаду судді Конституційного Суду України 4 серпня 2006 року. Повноваження судді Конституційного Суду України закінчилися 4 серпня 2015 року. Суддя написав заяву про звільнення з посади судді Конституційного Суду України у відставку.

Шановні колеги, щодо даного питання я запрошую до слова голову комітету Руслана Князевича. Будь ласка, пане Руслане.

КНЯЗЕВИЧ Р.П., голова Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги, я лише дозволю собі дещо повторити з того, що сказав Голова Верховної Ради.

Справді, відповідно до вимог Конституції судді Конституційного Суду обираються строком на дев'ять років повноважень. Для судді Конституційного Суду Петра Богдановича Стецюка такий строк закінчився. Він звернувся з відповідною заявою до Верховної Ради. На доручення Голови Верховної Ради комітет розглянув відповідну заяву судді, і оскільки вона повною мірою відповідає вимогам і тій процедурі, яка передбачена Конституцією України, Законом «Про Конституційний Суд України» і Законом України «Про Регламент Верховної Ради України», одностайно Комітет з питань правової політики та правосуддя рекомендує Верховній Раді задовольнити заяву судді Конституційного Суду Стецюка Петра Богдановича.

Принагідно хочу сказати, що це один з небагатьох суддів Конституційного Суду, який абсолютно чесно і на підставі Конституції і закону свою діяльність проводив як суддя Конституційного Суду. Це той суддя Конституційного Суду, який один з небагатьох не погодився з рішенням 2010 року про внесення змін до Конституції, яке було проведено в 2004 році. Це суддя, який був обраний у стінах парламенту серед інших суддів за квотою опозиційних фракцій і досить гідно і належним чином, як на мене, здійснював свої повноваження судді Конституційного Суду. Тому ϵ всі підстави задовольнити його заяву, подякувати йому за роботу і побажати успіхів у житті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, прошу провести запис на обговорення: два – за, два – проти.

Сидорович Руслан Михайлович від фракції «Об'єднання «Самопоміч». Будь ласка.

СИДОРОВИЧ Р.М., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги народні депутати! Шкода, що зараз так мало присутніх народних депутатів у залі, але насправді вноситься дуже важливий проект постанови. Уже дуже давно парламент не може вирішити такого наболілого питання, як оновлення складу Конституційного Суду України.

Двоє суддів Конституційного Суду Пасенюк і Стецюк, незважаючи на те, що вже давно закінчився строк, коли ми повинні були прийняти це рішення, далі продовжують бути суддями Конституційного Суду, що заважає якісно оновити склад Конституційного Суду. Тому якомога швидше потрібно розглянути це питання, сьогодні проголосувати і звільнити суддів, які вже давно повинні бути відправлені на пенсію.

Тому просимо проголосувати і підтримати даний проект постанови. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошується до трибуни Ємець Леонід Олександрович. Будь ласка.

ЄМЕЦЬ Л.О. Доброго дня! Щодо цього питання порядку денного, думаю, ситуація абсолютно зрозуміла. Цих суддів треба звільняти і дати можливість, щоб на посаду судді Конституційного Суду прийшли люди, які, дійсно, ϵ професійними, чесними і здатні вершити судочинство в частині конституційного процесу.

Хотів би парламенту нагадати, що на сьогодні діючими суддями Конституційного Суду є шестеро осіб, які є тими суддями, які свого часу прийняли рішення скасувати одну Конституцію і ввести в дію іншу Конституцію, на що Конституційний Суд повноважень не має, тим самим надали Януковичу повноваження, на які його ніхто

не обирав. Це все завершилося смертями людей на Майдані і тим протистоянням у Луганській і Донецькій областях з Російською Федерацією, яке призвело до смертей тисячі наших українських солдат.

Тому я вважаю, що Генеральна прокуратура має довести до суду те кримінальне розслідування, яке сьогодні є щодо злочинної діяльності цих суддів Конституційного суду. Тим паче що на сьогодні є справа Овчаренка і рішення Верховного Суду України, яким встановлено факт того, що їхні дії є злочинними. Вони перевищили свої повноваження, і тому Генеральна прокуратура зобов'язана в найкоротші строки довести цю справу до суду для того, щоб було прийнято відповідне рішення і ці судді були не лише позбавлені високого статусу судді Конституційного Суду, а й відповіли за ті злочини Януковича, безпосередніми учасниками яких вони були.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується Власенко Сергій Володимирович. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую. Шановний пане головуючий. Я дозволю собі за всієї поваги до двох моїх колег, які виступали переді мною, з ними не погодитись. Перший промовець сказав, що треба оновити Конституційний Суд, треба запросити якихось нових людей туди, які змогли б якісно відправляти правосуддя.

Напевно, вперше за шість років мого перебування у Верховній Раді я можу сказати дякую судді з цієї трибуни. Це перше дякую, яке можу сказати судді Конституційного Суду. Петро Стецюк — це один із двох суддів Конституційного Суду, який за період Віктора Януковича не брав участі в жодному неправосудному, некоректному рішенні. Завжди окрема думка судді Стецюка, на мій погляд, була виважена, коректна, законна і обґрунтована. Тому, на моє переконання, суддя Конституційного Суду Петро Стецюк є людиною, на яку потрібно рівнятися під час підбору нових кандидатур для суддів Конституційного

Суду. Якби була можливість згідно з українським законом і українською Конституцією висувати суддів на другий строк, я, звичайно, скористався б цією можливістю і пропонував би парламенту підтримати таких людей, як Віктор Шишкін, якого чомусь Президент звільнив за два місяці до закінчення строку його каденції, як Петро Стецюк. Звичайно, я можу погодитися зі своїми колегами в тому, що в нас у складі Конституційного Суду ще залишаються люди, які своїм голосуванням освячували узурпацію Віктором Януковичем влади, і з цим, дійсно, треба щось робити.

Тут багато розказували, що в нас правоохоронні органи працюють. Я не бачу за результатами цієї справи, що працюють правоохоронні органи. Там, де їм треба «працювати», вони закликають порушувати Регламент і працюють далі. А там, де не треба де ε певна змова, вони заплющують очі і нічого не роблять.

Тому я ще раз хотів би подякувати двом суддям Конституційного Суду: Віктору Шишкіну і Петру Стецюку за їхню роботу. Звичайно, термін каденції Петра Стецюка закінчився, і ми повинні відправити цього суддю у відставку, але з почестями, які він заслужив.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракції «Блок Петра Порошенка» — Руслан Князевич. Будь ласка, 2 хвилини.

Увімкніть мікрофон Руслана Князевича. Чи з трибуни? Будь ласка, пане Руслане.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую, пане Голово. У принципі я як голова комітету вже висловив свою професійну позицію, вона в мене не міняється. Лише можу спростувати твердження, яке лунало під час обговорення: що чомусь з незрозумілих причин не оновлюється склад Конституційного Суду, у тому числі не приймається рішення щодо звільнення суддів. Ну, це наша з вами проблема, друзі. Як на мене, ми не можемо в цьому звинувачувати суддю, бо суддя належним чином виконав свій конституційний обов'язок і ще рік тому, у червні 2015 року, як цього вимагає Конституція, написав відповідну заяву.

Комітет невідкладно, я хочу звернути увагу, ухвалив рішення рекомендувати парламенту звільнити його з посади. Минув уже рік

з того часу, як рішення комітету, на превеликий жаль, не може бути розглянуто в цьому сесійному залі з ряду, напевно, об'єктивних причин.

I єдине, що мене зараз дещо насторожує, пане Голово, це певна відсутність депутатів. Я дуже сподіваюся, що під час голосування цього питання все-таки буде позитивний результат на табло. Бо в іншому випадку це буде така, як на мене, досить серйозна ганьба для парламенту. Тому від імені нашої фракції прошу всіх колег одностайно спричинитися до голосування за цей проект постанови. Він не містить жодних політичних нюансів, є виключно конституційно технічним, оскільки дав можливість людині вже піти формально з посади, не отримувати щомісячної винагороди, а шукати собі належне місце в житті. Ми просто рік не даємо можливості людині планувати свій життєвий шлях – це неправильно і неприпустимо. Але зважаючи на відсутність колег, може, ϵ сенс, пане Голово, перед голосуванням спробувати хоча б сигнально зрозуміти кількість «за», щоб не трапилося так, що ми з технічних причин не зможемо вже більше, ніж рік, це питання позитивно вирішити. Це абсолютна річ, яка не ϵ окрасою парламенту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пане Руслане, я переконаний, зараз усі голови фракцій збирають депутатів, і буде в залі необхідна кількість. Усі тим дуже активно займаються.

Від Радикальної партії Ляшко, 2 хвилини.

ЛЯШКО О.В. На превеликий жаль, маємо констатувати, що в Україні немає незалежного Конституційного Суду України. Нагадаю, до сьогодні в Конституційному Суді України продовжують працювати шестеро суддів Конституційного Суду, які у 2010 році на замовлення тодішнього президента-диктатора Януковича скасували Конституцію, чим сприяли узурпації влади Януковичем, що в підсумку призвело до Майдану, до кровопролиття і до тих потрясінь, які сьогодні переживає наша країна.

На превеликий жаль, нова влада, новий Президент продовжують користуватися послугами цих так званих суддів, які готові догоджати

любій владі, аби далі отримувати неймовірні зарплати, пенсії і зловимати своїм становищем. Ці судді, які сьогодні самі потрапляють під закон про люстрацію, розглядають на відповідність Конституції закон про люстрацію. Ці судді є співучасниками організованого злочинного угруповання на чолі з Януковичем. Вони мають відповідати за співучасть в узурпації влади, натомість продовжують працювати суддями.

Неодноразові мої звернення до Президента Порошенка з вимогою звільнити цих суддів не дали результату з однієї причини, тому що вони сьогодні служать Порошенку точно так само, як служили Януковичу, приймаючи незаконні рішення, зокрема, визнавши такими, що відповідають Конституції зміни до Закону «Про Регламент Верховної Ради України, якими фактично міняється процедура внесення змін до Конституції. Зокрема, визнавши такими, що відповідають Конституції зміни до Конституції в частині особливого статусу для Донбасу. У підсумку ці рішення сприяють узурпації влади Порошенком. Сьогодні в руках ББП і Порошенка вся влада у країні — Президент, Прем'єр-міністр, уряд, Генеральний прокурор, правоохоронні органи. Сьогодні БПП несе повну відповідальність за «беспредел» і вакханалію в Україні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чи усі фракції взяли участь в обговоренні? Ємець, 1 хвилина, і завершуємо обговорення з цього питання. Будь ласка.

ЄМЕЦЬ Л.О. Дякую. Шановні колеги, тут абсолютно справедливо Сергій Власенко зауважив, що ми маємо подякувати Петру Стецюку за, дійсно, належну роботу судді Конституційного Суду. І ті судді, які є сьогодні в Конституційному Суді, і ті, які прийдуть на цю високу посаду, мають рівнятися на його рівень здійснення своїх професійних обов'язків.

Я пропоную аплодисментами подякувати за те, що в нас ϵ в Конституційному Суді судді, з яких варто брати приклад. Дякуємо Петру Стецюку за належну роботу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я хотів би з вами порадитися. У нас наступне фактично ідентичне подання. Ми могли б його обговорити, а потім провести два окремих голосування. Немає заперечень? Немає.

Мені підказують, що відповідно до Регламенту я маю право поєднувати два питання.

Я ще раз запитую: немає заперечень у залі? Немає. Голосування буде відразу після обговорення. Розриву між обговоренням і голосуванням не буде.

Прошу перейти до розгляду проекту Постанови «Про звільнення Пасенюка О.М. з посади судді Конституційного Суду України» (№4882).

Перед тим як надати слово Князевичу, наголошу, що так само, як і в попередньому проекті постанови відповідно до пункту 2 частини п'ятої статті 126 Конституції України, статті 23 Закону України «Про Конституційний Суд України» суддя Конституційного Суду України звільняється з посади органом, що його призначив у разі досягнення суддею 65-річного віку. 7 липня 2014 року в Пасенюка Олександра Михайловича пройшов граничний вік перебування на посаді судді Конституційного Суду України.

Я запрошую до слова Князевича Руслана. Будь ласка, пане Руслане.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую. Історія цього питання дещо відрізняється від того, яке ми обговорювали вище. Я не сказав би, що суттєво відрізняється, лише трохи нагадаю хронологію.

Справа в тім, що Постановою Верховної Ради України від 24 лютого 2014 року про реагування на факти порушень суддями Конституційного Суду присяги судді було прийнято рішення достроково припинити повноваження низки суддів Конституційного Суду, які були обрані за квотою Верховної Ради, серед яких був суддя Конституційного Суду Пасенюк. Але ви знаєте, що постанова була оскаржена до Вищого адміністративного суду. І Вищий адміністративний суд 11 червня 2014 року постанову Верховної Ради у частині дострокового припинення повноважень та звільнення з посади судді Конституційного Суду України Пасенюка визнав незаконною.

На виконання постанови Вищого адміністративного суду України Голова Конституційного Суду змушений був видати розпорядження від 24 червня 2014 року, згідно з яким Пасенюк вважається таким, що приступив до виконання повноважень судді Конституційного Суду. І відповідно на даний час йому виплачується винагорода як судді Конституційного Суду України.

Крім того, Верховний Суд України постановою від 2 грудня 2014 року залишив без змін рішення Вищого адміністративного суду та визнав незаконною постанову Верховної Ради в частині припинення повноважень та звільнення судді Конституційного Суду Пасенюка.

Таким чином, на сьогодні в частині призначення Пасенюка на посаду судді Конституційного Суду діє Постанова Верховної Ради України «Про призначення Пасенюка О.М. суддею Конституційного Суду України» від 3 листопада 2011 року, №3991-VI. Разом з тим через два дні пройде вже два роки, як Пасенюку виповнилося 65 років (7 липня 2014 року). А це, нагадаю, відповідно до Конституції граничний вік перебування судді будь-якого суду чи загальної юрисдикції, чи Конституційного Суду на посаді. Він звернувся до Верховної Ради із заявою відповідно до вимог Конституції звільнити його із займаної посади у зв'язку із закінченням граничного віку перебування на посаді.

Тому Головою Верховної Ради внесений відповідний проект постанови, який передбачає необхідність звільнення саме за цією підставою судді Конституційного Суду Пасенюка.

Шановні колеги, я розумію неоднозначність цього питання, воно має певне політичне навантаження. Але тут треба вирішувати питання принципово: зараз звільняємо суддю і відповідно відкривається вакансія для того, щоб ми могли у стінах парламенту ще одного суддю Конституційного Суду обрати на посаду. Сподіваюся, що вони будуть належним чином виконувати свої повноваження, як і чотири судді Конституційного Суду, які були обрані після Революції Гідності. Ви знаєте, що зараз час їхньої діяльності спливає. І як на мене, ні в комітету і, думаю, що й у сесійного залу немає застережень щодо їхньої діяльності. Гадаю, що те саме ми можемо очікувати і від тих нових суддів, яких могли би обрати.

Тому комітет зі свого боку рекомендує парламенту розглянути проект постанови, який вніс Голова Верховної Ради. Просимо розглянути і підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу провести запис: два - за, два - проти. Будь ласка.

Барна Олег Степанович. Будь ласка.

БАРНА О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ №167, Тернопільська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні друзі! Дійсно, підходить той час, коли потребують оновлення Конституційний Суд і вся судова система. Тому нам слід звернути увагу на тих осіб, які будуть їх замінювати. Та поряд з тим я хочу звернути увагу на ту процедуру, за якою голосувалося попереднє питання щодо зняття депутатської недоторканності з Онищенка та інші проекти постанов.

Знаєте, пора вже закінчувати ось цей серіал у Верховній Раді зі зняттям недоторканності, який такий дешевий, аж до вульгарності, коли ми марнуємо час на взаємні звинувачення, на цинізм, на лукавство, замість того щоб приймати необхідні закони в державі. Тому я звертаюся до Голови Верховної Ради, до представників фракцій, до ради коаліції, щоб на наступне пленарне засідання внесли законопроект щодо змін до Конституції, зняття депутатської недоторканності з метою, щоб, нарешті, усі були рівні перед законом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Крулько Іван Іванович передає слово Сергію Власенку. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний пане головуючий. Розгляд цього проекту постанови — це яскравий приклад спростування того міфу, який свідомо поширюють у політикумі, коли кажуть, що всі політики однакові, усі судді однакові, усі прокурори однакові. Ні, вони неоднакові.

Петро Стецюк, стосовно якого ми розглядали проект постанови, — це людина, яка довела своєю життєвою позицією, своєю якісною роботою те, що є порядні судді, які можуть працювати нормально в режимі тиску і, витримавши його, можуть приймати законні рішення і таке інше.

На жаль, я цього не можу сказати про Олександра Михайловича Пасенюка. Ті, які працювали в юридичній сфері, знають, хто такий Олександр Михайлович Пасенюк. Це колишній Голова Вищого адміністративного суду, який потім, коли Віктор Янукович почав міняти керівництво вищих спеціалізованих судів, був відправлений у почесне заслання до Конституційного Суду України. Голосував все, що треба було Януковичу, ніколи не сперечався з владою, був повним колаборантом в цьому питанні і підтримував все, що від нього просила діюча влада. За моєї пам'яті, якщо я не помиляюся, принаймні за даними деяких ЗМІ, він навіть фігурував у матеріалах справи судді Зварича як людина, яка отримувала відповідну фінансову винагороду. Тому судді є різними, і ставитися до них треба по-різному. Так само політики є різними, і ставитися до них треба по-різному. Ставитися до них треба не за гаслами, а за тими реальними і конкретними справами, які вони роблять.

Але при цьому, звичайно, за цей проект постанови треба проголосувати без будь-якої подяки, без будь-яких застережень. До речі, я нагадую, що ми один раз уже виганяли. Зараз ми звільняємо, а тоді ми виганяли суддю Пасенюка з Конституційного Суду. На жаль...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 1 хвилину, щоб завершити.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане головуючий.

Але, на жаль, тоді, порушуючи Регламент і закон, він відновився на роботі. І зараз ми зобов'язані звільнити його вже не за досягненням 65 років, а 67 років.

Тому я закликаю всіх проголосувати і за проект постанови стосовно Петра Стецюка, подякувавши йому за роботу; і за проект постанови стосовно звільнення пана Пасенюка без будь-якої подяки і без будь-якого пієтету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, через 5 хвилин відбудеться голосування. Я прошу секретаріат Верховної Ради повідомити про це депутатів і голів фракцій запросити їх до залу.

Зараз я надаю слово для виступу від фракції «Об'єднання «Самопоміч». Бабак Альона Валеріївна передає слово Єгору Соболєву. Будь ласка.

СОБОЛЄВ Є.В. З цим голосуванням, справді, ми можемо досягнути результату, але отримати ганьбу. Парламент вже звільнив Пасенюка за порушення присяги, за те, що він дав Януковичу диктаторські повноваження. Це тому, що цей товариш поновився в іншому суді, ми змушені його знову звільняти, але тепер не за порушення присяги, а за те, що він сам захотів піти на почесну пенсію з доброю виплатою від держави, з усіма привілеями колишнього судді Конституційного Суду. І тут є велике запитання.

Думаю, що ми зарано відпустили Генерального прокурора. Річ у тому, що коли у березні 2014 року парламент звільнив суддів Конституційного Суду, призначених парламентом, він попросив Генеральну прокуратуру розслідувати справу про відповідальність суддів Конституційного Суду за надання Януковичу диктаторських повноважень, за будівництво того режиму.

І така справа розслідується Генеральною прокуратурою за статтею щодо винесення завідомо неправосудного рішення, що потягнуло за собою зміну Конституції. І нам треба запитати у Генерального прокурора, коли будуть результати, тому що за останніми ідеями, які записані в Конституції за ініціативи чинного Президента судді Конституційного Суду стануть зовсім недосяжними до правосуддя, їх можна буде арештувати і притягнути до відповідальності лише за їхньою власною згодою. І це велике запитання до парламенту, чи ми маємо зараз право відправляти Пасенюка на почесну пенсію після всього того, що він зробив проти держави.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від Радикальної партії Лозовой, потім від фракції «Народний фронт» Ємець. По 2 хвилини, будь ласка.

ЛОЗОВОЙ А.С. Коли ми говоримо про боротьбу з корупцією взагалі, тим паче про тотальну корупціогенність суддів, то згадується давньогрецька легенда про Геракла і лернейську гідру. Він рубав їй одну голову, на місці виростало дві.

Абсолютно солідарний з позицією колеги Єгора Соболєва, що ми в такій формі звільняючи одіозного суддю Пасенюка, навпаки, виправдовуємо його, тому що нібито на почесну пенсію іде злочинець, якого уже Верховна Рада звільняла. Тобто на місці однієї голови у цієї гідри виростає дві.

Разом з тим хотів би поінформувати шановних колег, що насправді відбувалося в минулу п'ятницю, суботу в самому одіозному суді цієї країни — Печерському райсуді міста Києва. У цьому залі немало людей, які за рішенням цього суду також були на певний час позбавлені свободи.

Суддя Христина Гладун, яка знімала з розшуку Портнова, яка була однієї з суддів, які вели справи ув'язнених за події на Банковій під час Революції Гідності. І саме за її рішенням у січні 2014 року не вийшов на волю останній із в'язнів Ярослав Притуленко. Суддя, яка віджимала Міжнародний центр культури і мистецтв Федерації профспілок України і брала участь в інших корпоративних конфліктах. Ця суддя під тиском військової прокуратури по сфабрикованій справі на замовлення сепаратиста – мера Сєвєродонецька, який кликав туди референдум з ЛНР, Козакова, на замовлення депутата-тушки з групи «Воля народу» Сергія Мельничука, намагалася нав'язати нескоєні ним злочини легендарному командиру Валентину Лихоліту, якого більше знають як «Батю». За відвертим «беспределом», не маючи доказової бази, ця суддя дала два місяці арешту пану Валентину. Але повстав увесь Київ, приїхали добровольці. Я хотів висловити слова вдячності усім народним депутатам, які змогли захистити Валентина Лихоліта. Це Ігор Мосійчук і Дмитро Лінько з Радикальної партії, Єгор Соболєв, Семен Семенченко і Павло Костенко із «Самопомочі», мажоритарники – Андрій Білецький, Олег Петренко. Це Євген Дейдей, Ігор Луценко з «Батьківщини». Це бійці «Азову», «Донбасу», «Правого сектору», «Айдару». Вони прийшли захистити честь нашого фронту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, заключний виступ, і ми перейдемо до голосування. Прошу всіх народних депутатів зайти до залу, підготуватися до голосування. Слово для заключного виступу надам Руслану Князевичу.

Леонід Ємець. Будь ласка, 2 хвилини.

ЄМЕЦЬ Л.О. Дякую. Шановні колеги, є дві великі різниці між такими схожими рішеннями, які ми сьогодні приймаємо. Дійсно, там, де ми з повагою проводжаємо пана Стецюка у відставку, дякуємо йому за належну роботу, ми з огидою зараз маємо прийняти рішення стосовно Пасенюка. Оскільки, нагадаю, що ми вже приймали рішення свого часу, коли визнали, що судді Конституційного Суду порушили присягу і мають бути позбавлені статусу судді Конституційного Суду.

Так ось, у цього пана хватило нахабства використати корупційні зв'язки в судовій системі і поновитися на посаді судді Конституційного Суду. І нас це абсолютно не має радувати, бо ми його відправляємо не до тюрми, де він мав би відповідати, а у відставку. Але залишити його там, це означає залишити цю людину суддею Конституційного Суду, коли ми можемо його звідти прибрати.

Тому ϵ два ріні цього завдання. Перше. Ми сьогодні парламентом прибираємо Пасенюка з Конституційного Суду.

Друге. Органи прокуратури мають довести до суду ту кримінальну справу і провадження щодо шести суддів Конституційного Суду, які зараз залишилися, і одним з яких є пан Пасенюк, як таких, що свого часу були учасниками узурпації Януковичем влади.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Руслан Князевич. Заключне слово. І переходимо до прийняття рішення, шановні депутати.

Будь ласка, 2 хвилини.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Шановні колеги, я прошу хвилину уваги. Це дуже важливий нюанс. Думаю, важливо зараз розставити акценти. Ми не приймаємо рішення про те, щоб звільнити Пасенюка шляхом відправлення у відставку. Це не відповідає дійсності. Почитайте проект постанови, у якому чітко сказано, що ми його звільняємо у зв'язку з досягненням 65-річного віку. Якщо ми його звільняли б у зв'язку

з відправленням у відставку, так як ми робили це і робимо стосовно Стецюка, то тоді, справді, певні привілеї для нього могли б бути, у тому числі виплати довічного утримання. У цьому випадку жодні привілеї на нього не поширяться.

У разі якщо ми не проголосуємо за цей проект постанови, він залишається суддею, тобто займає чуже місце і користується імунітетом, про який ви так багато кажете, і отримує повню заробітну плату. За що ви боретеся, скажіть правду громадянам? Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я переконаний, що стосовно цих питань буде загальна єдність залу, усі підтримають прийняття таких постанов. Але з вашого дозволу я проведу рейтингове голосування, щоб ви побачили, який мобілізаційний потенціал залу. Прошу всіх зайти і підготуватися до участі в рейтинговому голосуванні відповідно до Регламенту.

Колеги, я проводжу рейтингове голосування на предмет наявності потенціалу в залі для прийняття рішень. Будь ласка, голосуємо.

(3a) - 224.

Я прошу залучити тих депутатів, які не встигли підготуватися до голосування. Прошу зайти до залу, зайняти робочі місця. Це відповідальні, важливі рішення.

Готові? Отже, колеги, першим, як ми і домовлялися, я ставлю на голосування для прийняття в цілому проекту Постанови «Про звільнення Стецюка П.Б. з посади судді Конституційного Суду України» (№4308). Прошу народних депутатів голосувати.

(3a) - 241.

Рішення прийнято.

Подякуємо Стецюку Петру Богдановичу від парламенту, від нас усіх за якісну роботу в Конституційному Суді України.

Ставлю на голосування для прийняття в цілому проект Постанови «Про звільнення Пасенюка О.М. з посади судді Конституційного Суду України» (№4882). Прошу голосувати.

(3a) - 239.

Рішення прийнято.

Вітаю шановних колег, що ми пройшли це випробування.

У нас ε ще проекти постанов щодо звільнення суддів. І я прошу колег перебувати в залі і так само відповідально підійти до цих голосувань.

Проект Постанови «Про звільнення суддів» (№4697).

Запрошую до доповіді голову комітету Руслана Князевича. Будь ласка, пане Руслане.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую, шановний пане Голово. Шановні колеги, дякуємо за підтримку щодо голосування за звільнення суддів Конституційного Суду України.

А зараз оголошується до розгляду проект Постанови «Про звільнення суддів» (№4697 від 19 травня 2016 року).

Відповідно до пунктів 2, 3, 9 частини п'ятої статті 126 Конституції України Верховна Рада України постановляє:

Перше. Звільнити Александрову Людмилу Іванівну з посади судді господарського суду Херсонської області у зв'язку з досягненням 65 років.

Друге. Звільнити Гавриша Ярослава Михайловича з посади судді Тлумацького районного суду Івано-Франківської області у зв'язку з неможливістю виконувати свої повноваження за станом здоров'я.

Третє. У зв'язку з поданням заяв про відставку звільнити з посад суддів:

Вищого адміністративного суду України Білугу Сергія Володимировича;

апеляційного суду Вінницької області Старинця Юрія Володимировича;

апеляційного суду Кіровоградської області Петрову Ірину Михайлівну, Поступайло Наталію Іванівну;

апеляційного суду Луганської області Буханька Валерія Петровича;

Сквирського районного суду Київської області Машкіну Віру Валентинівну;

Тетіївського районного суду Київської області Кравець Ольгу Анатоліївну;

Київського районного суду міста Харкова Дмитрієва Олександра Федоровича.

Четверте. У зв'язку з поданням заяви про звільнення з посади за власним бажанням звільнити суддів:

Харківського апеляційного господарського суду Черленяка Миколу Івановича;

Докучаєвського міського суду Донецької області Черткову Любов Олександрівну;

Гірницького районного суду міста Макіївки Донецької області Кульбакова Ігоря Валентиновича.

Прошу підтримати, оскільки це безпроблемні підстави, за яких люди переважно за власним бажанням або у зв'язку з бажанням піти у відставку, а також за станом здоров'я, просять Верховну Раду звільнити їх з посади. Комітет одностайно рекомендує парламенту зазначений проект постанови прийняти за основу та в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу провести запис: два — за, два — проти. Від «Народного фронту» Алексєєв Ігор Сергійович. Будь ласка.

АЛЕКСЄЄВ І.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги, хочу всім нагадати, що нещодавно у стінах цього парламенту ми внесли історичні зміни до Конституції щодо правосуддя, прийняли нову редакцію Закону «Про судоустрій і статус суддів». Ці законодавчі ініціативи дають можливість провести відкриті конкурси на всі суддівські посади.

Відповідно фракція «Народний фронт» голосуватиме за всі проекти постанов про звільнення суддів. Тим самим ми додатково відкриваємо нові суддівські вакансії, що уможливить провести відкриті, прозорі конкурси на суддівські посади і забезпечити добір фахових, якісних людей у судову систему.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від Радикальної партії – Олег Ляшко.

ЛЯШКО О.В. Питання відставки суддів, безумовно, надзвичайно важливе. І наша фракція вважає, що мають бути звільнені всі судді в Україні, а не та імітація судової реформи, коли протягнули зміни до Конституції в частині судочинства і фактично дали можливість Президенту Порошенку узурпувати вплив на судову гілку влади.

Але водночас я хотів би привернути увагу суспільства до того «беспределу», до тих законодавчих актів, які приймає коаліція панамських патріотів у цьому парламенті, обмежуючи право громадян на судовий захист. Сьогодні у людей можуть забрати за борги з комунальних послуг житло.

Крім того, це рішення суду може бути винесено в заочному режимі, таємно від власника квартири, і за копійчані борги за воду, за комуналку в людей заберуть єдине житло, яке вони мають. Крім того, встановлені ставки судового мита такі, що позбавляють можливості більшості українських громадян звернутися до суду за захистом, для того щоб захистити свої інтереси.

Тому фракція Радикальної партії вимагає від Голови Верховної Ради, від коаліції панамських патріотів у парламенті, досить байдикувати, давайте розв'язувати сьогодні ті проблеми, які найбільше турбують українських громадян. Тарифи, ціни на ліки, корупція влади, абсолютно копійчані зарплати і пенсії — і влада нічого не робить для того, щоб радикально підвищувати доходи громадян, створювати робочі місця, дати людям перспективу. Натомість грабують через надвисокі тарифи.

Тому фракція Радикальної партії разом з іншими демократичними опозиційними політичними силами закликає розпочати блокування роботи парламенту після того, коли буде закінчено розгляд цього питання, і захистити реально людей від свавілля, від геноциду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, через кілька хвилин відбудеться голосування. Я бачу, ряд депутатів вийшли. Прошу повідомити, що за кілька хвилин відбудеться голосування. Нехай народні депутати повернуться до залу на робочі місця.

А зараз від «Блоку Петра Порошенка» надаю слово Руслану Князевичу. Будь ласка, пане Руслане. З трибуни чи з місця? З трибуни, будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую. Шановні колеги, оскільки в нас у принципі загальні підстави, з приводу яких ніколи не виникало довгої дискусії, я все-таки просив би спричинитися до того, щоб підтримати їх.

Більше того, після того як ми внесли зміни до Конституції і прийняли нову редакцію Закону «Про судоустрій і статус суддів», зараз є можливість суддям визначатися щодо доцільності або піти у відставку і отримати відповідно довічне утримання, або надалі претендувати на посади в тих судах, де будуть оголошені конкурси. Ми очікуємо, як і Рада суддів, і суддівська спільнота, є розуміння, що такого роду заяви про відставку до закінчення строку, тобто до кінця вересня, будуть масово надходити до парламенту. Нам потрібно буде приймати ці рішення, для того щоб, дійсно, відкривати можливості для проведення конкурсів на ті вакантні місця, які будуть звільнятися. А всі відповідно вакансії будуть заповнюватися лише шляхом проведення конкурсів, як передбачено новим Законом «Про судоустрій і статус суддів».

Тому сьогодні проекти постанов повинні бути добрим почином, як на мене, у цілому каскаді таких проектів постанов, бо головне навантаження щодо такого необхідного рішення парламентом ми очікуємо впродовж вересня. Я нагадаю, що Закон «Про судоустрій і статус суддів» у новій редакції вступає в дію з дня набрання чинності Законом «Про внесення змін до Конституції України щодо правосуддя». Такий закон набрав чинності в останній день червня, і очевидно через три місяці, тобто в кінці вересня, набуде чинності нова редакція. І в нас ще буде протягом вересня як мінімум два сесійні тижні, для того щоб усі ті заяви, які надійдуть до Верховної Ради впродовж літнього періоду, були розглянуті, і ми дали можливість вже після того, як закон набере чинності, розпочати процедуру проведення конкурсів на вакантні місця в суддівській сфері.

Тому прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поки народні депутати заходять до залу, увімкніть мікрофон Різаненка, 1 хвилина. І переходимо до прийняття рішення, колеги.

Будь ласка.

РІЗАНЕНКО П.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (одномандатний виборчий округ №97, Київська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Доброго дня, шановні колеги! Я хотів продемонструвати один яскравий момент з життя суддів. Сьогодні ми голосуємо про звільнення за станом здоров'я Хрімлі Олександра Геннадійовича — судді Київського апеляційного адміністративного суду.

Я розповім коротко, і ви жахнетесь від історії стосовно цього судді. Він був суддею Київського району міста Донецька. У стані алкогольного сп'яніння на автомобілі вбив двох дітей 10 і 12 років. Мати цих дітей наклала на себе руки — повісилась. Батько помер від серцевого нападу. Кримінальна справа, яка була порушена стосовно нього, закрита. Потерпілих немає. Адже діти загинули, їхні батьки померли, і нікого немає. Ви думаєте, його звільнили? Ні. Його перевели до Києва, і він декілька років займав посаду судді у Київському апеляційному адміністративному суді.

Я закликаю всіх голосувати, звичайно, за звільнення цих суддів. Але багатьох з них, особливо тих, хто там ховається за зняттям через стан здоров'я...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершили, так?

Колеги, заходимо до залу. Прошу займати робочі місця і підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту Постанови «Про звільнення суддів» (№4697). Хто підтримує даний проект постанови, прошу голосувати.

(3a) - 214.

Колеги не встигли. Я бачу, піднімають руки. Прошу народних депутатів зайти до залу. А тих депутатів, які під час цього голосування чомусь є в залі, а не голосують, прошу повернутися на робочі місця. Я прошу секретаріат Верховної Ради повідомити депутатів, щоб зайшли до залу і взяли участь у голосуванні.

Прошу показати по фракціях і групах, як відбулося голосування.

«Блок Петра Порошенка» — 93, «Народний фронт» — 67, «Опозиційний блок» — 0, «Самопоміч» — 19, Радикальної партії — 2, «Батьківщина» — 13, «Відродження» - 1, «Воля народу» — 1.

Є якісь політичні питання, які треба обговорити? Просто людей немає, так? Колеги, зараз я поставлю на повернення до даного проекту

постанови. Ми чули емоційні виступи, які переконували нас, що необхідно голосувати. Я прошу підготуватися до голосування, ставлю на повернення. Готові, колеги?

Отже, ставлю пропозицію повернутися до голосування проекту Постанови «Про звільнення суддів» (№4697). Прошу проголосувати. Принципово відповідальне питання. Прошу всіх взяти участь у голосуванні. Повернення до голосування проекту №4697. Надю, проголосуйте! Зупиніть голосування. Є ще три депутати в холі. Надя Савченко їх переконливо запросить зайти до залу.

Ставлю пропозицію повернутися до голосування проекту постанови №4697. Колеги, прошу проголосувати.

((3a)) - 227.

Ми повернулися до розгляду, колеги.

Тепер ставлю на голосування для прийняття в цілому проекту постанови №4697. Прошу голосувати, будь ласка.

(3a) - 227.

Рішення прийнято.

Вітаю шановних колег з принциповим рішенням, хоча дуже важко вони чомусь даються.

Переходимо до розгляду наступного проекту Постанови «Про звільнення суддів» (№4697-1). Запрошую до слова голову комітету Руслана Князевича. Будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую, шановний пане Голово. На відміну від попереднього проекту постанови, де була ціла низка підстав для звільнення суддів із займаних посад, у проекті постанови №4697-1 від 7 червня 2016 року передбачена лише одна підстава — у зв'язку з поданням заяви про відставку. Це є саме результатом внесення змін до Конституції і прийняття закону про судоустрій. Цілий ряд суддів вищої й апеляційної інстанцій скористалися своїм правом і відповідно надали відповідні заяви.

Відповідно до пункту 9 частини п'ятої статті 126 Конституції України пропонується у зв'язку з поданням заяви про відставку звільнити з посад суддів:

Вищого адміністративного суду України Темкіжева Ігоря Хажмуридовича;

Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ Касьяна Олексія Петровича, Дербенцеву Тетяну

Пилипівну, Наумчука Миколу Ілліча, Гвоздика Павла Олександровича, Амеліна Вячеслава Івановича, Мартинюка Володимира Івановича;

апеляційного суду Дніпропетровської області Руських Катерину Григорівну, Болтунову Ларису Михайлівну, Ферафонтова Вадима Юрійовича;

апеляційного суду Донецької області Бугрим Людмилу Миколаївну;

апеляційного суду Івано-Франківської області Поповича Степана Степановича;

апеляційного суду Київської області Колокольнікову Наталію Миколаївну, Шевченка Олександра Васильовича;

апеляційного суду Луганської області Лісіцину Аллу Іванівну, Оробцову Раїсу Іллівну;

апеляційного суду Полтавської області Довгаль Світлану Анатоліївну;

Томашпільського районного суду Вінницької області Семко Галину Вікторівну;

Жовтневого районного суду міста Кривого Рогу Дніпропетровської області Прихожанова Олександра Володимировича;

Саксаганського районного суду міста Кривого Рогу Дніпропетровської області Мхітаряна Сергія Самсоновича;

Волноваського районного суду Донецької області Троян Любов Григорівну;

Кіровського районного суду міста Макіївки Донецької області Перевєрзєва Миколу Михайловича;

Таращанського районного суду Київської області Бабоїд Олену Марківну;

Сокальського районного суду Львівської області Пахута Сергія Олександровича;

Болградського районного суду Одеської області Калібову Марію Миколаївну;

Ізмаїльського міськрайонного суду Одеської області Степанова Олександра Миколайовича;

Южного міського суду Одеської області Котова Віталія Григоровича;

Славутського міськрайонного суду Хмельницької області Тончук Раїсу Іванівну.

Комітет з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні відповідний проект постанови і просить Верховну Раду підтримати, оскільки в нас не було жодних застережень щодо звільнення із займаних посад щойно оголошених мною суддів судів загальної юрисдикції.

Прошу підтримати і дуже сподіваюся, що нам вистачить сил для того, щоб ще наступні два проекти постанов розглянути і прийняти. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу записатися на виступи: два — за, два — проти.

Дуже прошу, якщо у вас ϵ якісь політичні застереження, висловлюйте їх у виступах. Бо я не дуже розумію, депутатів у залі достатньо, а в рішеннях ми ледь дотягуємо голоси. Тому дуже прошу, якщо в когось ϵ застереження, якщо хтось проти того, щоб ми їх звільняли, оголосіть це публічно, будь ласка, щоб ми розуміли логіку процесів.

Сидорович Руслан Михайлович від фракції «Об'єднання «Самопоміч». Будь ласка.

СИДОРОВИЧ Р.М. Шановні колеги, ми багато тут, у залі, говорили про необхідність оновлення суддівського корпусу. У даному разі питанням звільнення цих суддів з посад ми, власне, відкриваємо вікно можливостей для тих нових людей, які повинні стати новим обличчям судової влади і забезпечити оце справедливе правосуддя, про яке ми так багато говоримо.

Тому необхідно звільнити сьогодні цих суддів, дати можливість відкрити ці вакансії, і нарешті приступити не на словах, а, дійсно, на ділі до формування нового суддівського корпусу.

Голосуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кишкар Павло Миколайович передає слово народному депутату Кривенку. Будь ласка.

КРИВЕНКО В.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Народний Рух України. Шановні колеги, я повністю підтримую те, що сказав Руслан Сидорович. І ці судді місяцями і роками отримували

зарплату. Я закликаю зараз фракцію Радикальної партії, але вважаю, що у ваших неголосуваннях є певна логіка. Підтримую те, що казав колега Різаненко, що є ряд суддів, яких треба саджати до в'язниці, а не просто звільняти і відпускати. Але зараз зробимо їм ще більшу послугу, якщо не звільнимо. Тому однозначно треба якомога швидше проголосувати і не з запасом в один голос. І щоб вся Україна знала: ті пачки прізвищ, які сьогодні, нарешті, будуть звільнені з судової системи, відкриють простір для нових людей, для нових можливостей. І нехай громадськість контролює, нехай адвокати йдуть у судді.

Тому, будь ласка, якомога швидше давайте проголосуємо це. І закликаю Радикальну партію долучитися до голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Литвину Володимиру Михайловичу. Будь ласка.

ЛИТВИН В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ №65, Житомирська область, самовисуванець). Шановний Голово! Шановні колеги! У Верховній Раді вже тривалий час лежать близько 850 подань на призначення суддів на посади безстроково. Я розумію, що ми внесли зміни до порядку обрання і призначення суддів. Разом з тим закон не має зворотної сили. І ми сьогодні маємо у ряді місцевостей, районів, у тому числі Житомирської області, патову ситуацію, де в судах немає жодного судді, який може відправляти правосуддя. Водночас ці люди отримують заробітну плату, але їхня доля є невизначеною.

Тому прошу вже вкотре, щоб ми внесли на розгляд Верховної Ради України проекти постанов, які опрацьовані відповідним профільним комітетом про призначення суддів безстроково, виходячи з того, що ті зміни до Конституції, які внесені, зворотної сили не мають. Адже Верховна Рада, очевидно, повинна демонструвати, що вона неухильно дотримується законів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хочу вам повідомити, що ми готуємо проект постанови про призначення суддів. Як тільки він буде готовий — ми його внесемо до залу. Можливо, навіть у четвер.

А сьогодні мобілізуємося, пане Володимире і всі депутати, щоб ми принаймні могли прийняти постанови про звільнення суддів, стосовно яких немає жодних дискусій і питань. І тому я прошу всіх колег з фракцій запросити до залу, щоб вони підтримали нас в питанні стосовно звільнення суддів.

Від фракції «Народний фронт» Леонід Ємець — 2 хвилини. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

ЄМЕЦЬ Л.О. Шановні колеги, це ті питання, які ми давнимдавно вже мали вирішити. Але в нас постійно ϵ питання, які здаються більш важливими. Це питання національної безпеки, які надзвичайно першочергові на сьогодні. Але судочинство – це складова державного механізму. У Конституції записано, що громадянин має право на чесний і справедливий суд. І в разі якщо на посаді судді знаходиться людина, якою вже досягнуто граничного віку перебування на посаді судді, то ситуація залишається в такому вигляді, що він продовжує ходити на роботу, але вже не може вчиняти судочинство. І тоді ми маємо окремі суди, де кількість таких суддів, які не можуть вчиняти судочинство, уже перейшла граничну межу. Тобто громадяни приходять до цього суду з бажанням отримати судове рішення і не можуть знайти там суддю, який міг би це рішення прийняти. Продовжувати таку ситуацію неприпустимо. І наш обов'язок як парламентаріїв це питання вирішити. Мова йде про тих суддів, які за загальними підставами мають бути звільнені, і на їх місце уже за новим законодавством, за відкритими конкурсами з трьома деклараціями, які вони повинні заповнити, мають прийти нові люди, які професійно виконуватимуть свої обов'язки. А за цим буде наглядати Громадська рада доброчесності.

Тому я дуже прошу виконати сьогодні наш обов'язок як парламентаріїв і відправити цих суддів у відставку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую, шановні колеги. Я ще надам слово Барні, але це буде заключний виступ.

Прошу колег народних депутатів заходити до залу. Секретаріат Верховної Ради прошу повідомити, що через кілька хвилин ми переходимо до прийняття рішення.

Від фракції «Блок Петра Порошенка» – Барна, 2 хвилини. Увімкніть мікрофон депутата Барни, будь ласка.

БАРНА О.С. Шановні друзі! Ми знаємо, що Україні не вистачає коштів, зокрема, на армію, на забезпечення бюджетної сфери, освіти, медицини, культури. І поряд з тим, не приймаючи рішення про звільнення суддів, термін перебування яких уже вийшов, ми фінансуємо їх діяльність, точніше, фінансуємо їхню бездіяльність. Тому, очевидно, треба негайно приймати рішення, щоб перестати фінансувати їхню бездіяльність.

Водночас говоримо, що судова система вимагає негайних змін. Давайте звільнимо цих суддів, щоб було місце для молодих, нових, перспективних суддів, патріотів своєї справи, які будуть, дійсно, служити Україні, народу і закону.

І головне. Якщо ми хочемо очистити судову систему, нам не треба зараз займатися дебатами, взаємними спічами, звинуваченнями отут з трибуни Верховної Ради. Давайте збирати посеред народу всі негативи, незаконні рішення, які виносять судді, і подавати їх до Вищої ради юстиції, Громадської ради доброчесності, які можуть контролювати діяльність суддів, вирішувати питання щодо їх переатестації. І таким чином ми будемо спільно, але, головне, не популістично, а подієвому, саме, скажемо так, конструктивно здійснювати чистку судової системи влади.

Я запрошую колег проголосувати цей проект постанови, зекономити бюджетні кошти для того, щоб не витрачати їх на бездіяльність тих суддів. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Заключне слово — Руслан Князевич, 2 хвилини. І переходимо до голосування. Колеги, прошу заходити до залу і підготуватися до голосування.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 2 хвилини.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую, пане Голово. Шановні колеги, це безспірний проект постанови. Усі без винятку 27 суддів скористалися тим правом, яке надали ми їм, фактично прийнявши нову редакцію Закону «Про судоустрій і статус суддів». І вони написали добровільно заяви про відставку. І серед інших, яких ми щойно звільнили, думаю, що є сенс і цим дати можливість звільнитися, і тим, які є у двох

наступних проектах постанов. Ми сьогоднішнім днем уже сотню вакансій фактично сформуємо. Це буде початок цієї роботи.

Повернусь ще раз до своєї тези. Сподіваюся, що протягом вересня в нас на розгляді може бути кілька сотень, може, і тисячі таких заяв тих суддів, які до набрання чинності законом скористаються своїм конституційним правом і підуть у відставку. Дуже добре, що цей процес, нарешті, розпочався. Це дає можливість невідкладно, не чекаючи, коли запрацює закон, отримати вакансії, щоб з дня його введення в дію відразу оголошувалися конкурси і розпочинався процес очищення судової влади. Прошу проголосувати і за цей, і за два наступних проекти постанов.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, шановні колеги, прошу не виходити, а навпаки, заходити до залу, займати робочі місця і підготуватися до прийняття рішення. Колеги, я вас закликаю до відповідальності, зараз ми переходимо до голосування. У нас при нашій системі кожен голос має вагу. Будь ласка, заходьте, колеги! Я зачекаю ще хвилину. Секретаріат Верховної Ради прошу повідомити депутатів.

Було дуже правильно зазначено, що поки ми не приймаємо рішення, витрачаються державні кошти. Кожного дня народні кошти в час війни витрачаються через те, що ми не здатні приймати таких рішень. Але я впевнений, ми зараз мобілізуємося і приймемо рішення.

Отже, я ставлю на голосування пропозицію для прийняття в цілому проекту Постанови «Про звільнення суддів» (№4697-1). Хто підтримує дане рішення, прошу голосувати.

(3a) - 250.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, порадимося: 15 хвилин, і ще два проекти постанов. Зможемо розглянути? Колеги, я не поставлю під ризик, бо як ми не проголосуємо, буде біда.

Шановні колеги, відповідно до Регламенту оголошується перерва до 16 години. О 16 годині прошу зібратися в залі для прийняття рішень. Ми продовжимо розглядати ще два проекти постанов щодо звільнення суддів.

Зустрічаємося о 16 годині.

ЗАЯВИ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ ЩОДО ГОЛОСУВАННЯ

До Голови Верховної Ради України **ПАРУБІЯ А.В.** звернулися із заявами народні депутати України:

АРТЮШЕНКО І.А. (одномандатний виборчий округ №75, Запорізька область, партія «Блок Петра Порошенка»): «Під час голосування щодо проекту Постанови «Про звільнення суддів» (№4697-1) не спрацювала система для голосування.

Прошу вважати результатом мого голосування як «за».

КИРИЧЕНКО О.М. (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка): «Відповідно до статей 47, 48 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» прошу вас зарахувати мій голос «за» під час поіменного голосування 5 липня 2016 року про надання згоди на затримання народного депутата України Онищенка О.Р. через неспрацювання моєї картки для голосування».